

Motto:

„Život je, jako když flusneš do ohně: chvílku to začadí a pak je konec.“

z knihy Neděle odpoledne

Viktorie Hanišová

foto: Vojtěch Vlk

SLOVO PATRONKY

„Psaní je moje jediná vnitřní možnost, jak existovat,“ říkával Franz Kafka, nejvýznamnější autor z českých zemí, od jehož smrti v letošním roce uběhne sto let.

Pro mnoho lidí psaní není pouhým koníčkem ani ambicí, ale trýznivou nutností, intenzivním puzením, pomocí něhož uskutečňují sami sebe. Dobrý text se nepozná podle toho, že se dobře prodává, hezky čte nebo pohladí na duši. Dobrý text je takový, ze kterého lze vyčíst hlubokou touhu. Tuto touhu cítil Franz Kafka a můžete ji pocítit i vy sami.

Zkuste se na okamžik zastavit, zavřít oči a zaposlouchat se do svého nitra. Slyšíte hlasy generací lidí, kteří žili před vámi a které k vám promlouvají z dávné minulosti? Cítíte neznámou bolest, kterou si nedokážete vysvětlit? Vnímáte narůstající touhu po něčem, co nedokážete přesně označit?

Přesně to je ono. Vezměte si tužku a papír a запиšte první, co vás napadne. Nemyslete na potenciální čtenáře ani na slávu, ale jen a jen na to, co vám říká vaše duše.

Třeba se to napoprvé nepovede. Ale jednou z toho může vzejít velká literatura.

Viktorie Hanišová

VYJÁDRĚNÍ POROTY

Každý ročník literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary je trochu jiný. Ten letošní, sedmnáctý, byl temnější než mnohé předchozí. Dominovaly příběhy s dramatickými či přímo tragickými tóny, i v těch optimističtějších se alespoň okrajově objevovaly úzkosti, strach, nemoci, hoře, smrt.

Můžeme to svádět na dobu. Ta naše není tak optimistická jako první republika, roztančená jako třicátá léta, hektická jako budování po světové válce, euforická jako šedesátky či devadesátky, nadějná jako vstup do nového tisíciletí. (Nehodící se škrtněte.) Na druhé straně, není tak strašná jako doba španělské chřipky po Velké válce, smrtelně nebezpečná jako čtyřicátky, depresivní jako padesátky, normalizovaná jako sedmdesátky nebo trapná jako některá nejmenovaná období v tomto tisíciletí. (Opět – nehodící se škrtněte.) Doba snad ovlivňuje naladění, řekněme, že u tvůrčích osobností intenzivněji než u jiných. Pak stačí určitým způsobem laděné motto, z něhož by autoři jisté literární soutěže měli vycházet... Ale třebaže většinu autorů vedlo k prózám víceméně lkajícím nad nepatrností a konečností lidského života, někteří se na ně podívali s odstupem, s ironickým nadhledem nebo s ním přímo vedli polemiku. Případně se inspirovali jazykovým módem či skrytým humorem. I tak vypadá tvůrčí vztahování se k mottu. Díky všem, kdo se o to pokusili.

Dočkali jsme se několika příjemných překvapení. Bílá tabule jako by vycházela z obraznosti filmové pohádky Smrt kmotřička – ale také z pratchettovských variací na věčná témata. Až tarantinovský zábavná je S mafí neradno si zahrávat, puzzovská variace převedená do českých poměrů s příjemným závěrečným cliffhangerem. Plivanec v plameni inspiruje úvahy o povaze a konečnosti lidské paměti. Moře neklidu má napínavý děj a překvapivou pointu – a zároveň patří k jazykově nejvytříbenějším dílkům za několik

posledních let. A tak bych mohla dlouho pokračovat. (Tento odstavec škrtněte celý, přečtěte si obsah almanachu a bavte se či dojímejte po svém.)

Škrtnout se bohužel nedá následující: Kromě spodní věkové hranice autorů, možnosti přihlásit pouze jeden příspěvek na autora a nutnosti ho odevzdat v elektronické podobě má literární soutěž ještě jedno pravidlo. Jde o omezení rozsahu na maximálně pět normostran (normostrana čítá 1 800 znaků na stranu včetně mezer a řádků, což je cca 30 řádků o šedesáti znacích nebo 250 slov běžného textu). Letos deset povídek překročilo předepsaný rozsah o dvacet až osmdesát (!) procent a bylo ze soutěže vyřazeno. Škoda...

Přeji autorům inspiraci, únosnou míru tvůrčích muk – a ať všichni kritici světa flusají do ohně, ne na jejich příspěvky! Rozkoš z tvorby nic nenahradí. V žádné době.

Za porotu
Petra Richter Kohutová

STATISTIKA

Celkem přišlo **62** povídek. Bohužel **3** povídky byly vyřazeny, protože nesplnily některou z podmínek pro zařazení do soutěže. Porota se dále rozhodla nehodnotit **10** povídek, protože o více než 10 % přesáhly, pravidly určený, rozsah textu.

Soutěžilo nakonec tedy **49** povídek, což je rekordní počet za několik posledních let.

Jen pro porovnání: 2022 – 48 povídek, 2021 – 35 povídek, 2020 – 28 povídek, 2019 – 36 povídek...

Do 17. ročníku přišlo z Karlovarského kraje **16** povídek, z toho **10** přímo z Karlových Varů.

Nejvzdálenější místo, odkud přišla povídka, je město **Levanger v Norsku**.

Povídky přišly také z Příbrami, Přerova, Berouna, Šternberku, Českých Budějovic, Vlašimi, Kadaně, Mostu, Pardubic, Králík, Bechyně, Nového Boru, Mladé Boleslavi, Starých Splavů a také Otrokovic, Vávrovic a Kralovic, aby se nám konec pěkně rýmoval. Své zástupce v soutěži měla i velká města, jako jsou Hradec Králové, Ostrava, Brno a Olomouc.

8 povídek dorazilo z Prahy.

Také Dolní Zálezly, Horka nad Moravou a Dobřichovice do soutěže přispěly a v neposlední řadě i místa s netradičními názvy jako je Borač, Pecka nebo Vrbová Lhota.

Průměrný věk přispěvatelů do 17. ročníku je **39** let.

Nejmladším autorům soutěžních povídek bylo **15** let (2 dívky, 1 chlapec). Své povídky poslalo také **5** sedmnáctiletých autorů. Autoři nad 70 let byli **4** (3 muži a 1 žena), nejstarším bylo **73** let.

Ženy letos poslaly **41** povídek. Zato muži **21** povídek.

Průměrný věk žen-autorek je **37** let.

Průměrný věk mužů-autorů je **42** let.

VÍTĚZOVÉ

- 1. místo | **Lenka Slámová** | Moře neklidu
- 2. místo | **Kristýna Vacardová** | Konec
- 3. místo | **Hana Šipková** | Bílá tabule

CENA POROTY

Lenka Slámová | Moře neklidu

OBSAH

Bílá tabule	15
Jednička na trhu	25
Konec	33
Moře neklidu	41
(Ne)zbytní lidé	49
Plivanec v plameni	57
Převoznice v bílém	65
S mafií neradno si zahrávat	75
Střepy dětství	87
Zimostráz	95

Bílá tabule

Hana Šipková

56 let

Praha

Žije v Praze.

V místnosti bez oken stály vyrovnané v řadách jako němí vojáci bílé tabule osvětlené tlumeným světlem. Některé byly hustě popsané úhlednými větami. Na jiných bylo jenom pár slov. Několik jich bylo prázdných. Na tabuli uprostřed páté řady zleva se náhle objevila dvě slova.

Alena Macková.

Byl konec března a stromy, ptáci i lidé se probouzeli ze zimní letargie. Polední slunce už hrálo dost na to, aby nemilosrdně rozpustilo poslední zbytky sněhu, který ležel ve stínu velkých platanů. Jaro bylo na spadnutí a park byl plný lidí. Seděli na lavičkách a kolem nich vesele pobíhali psi. Dětské hřiště obsadili rodiče s dětmi. Ti, kteří se znali z podzimu, se vesele vítali po dlouhém zimním období, kdy se na hřišti nepotkávali.

„To je ale krásné miminko,” naklonila se do modrého kočárku starší paní, která právě dosypala holubům poslední drobký z igelitového sáčku. „Je to chlapeček nebo holčička?”

„Holčička. Jmenuje se Alenka a má tři měsíce. Je moc hodná. Krásně spinká a papá,” odpověděla asi třicetiletá žena ve slunečních brýlích. Byla zachumlaná v teplém kabátě a na hlavě měla naraženou pletenou čepici a vyzařovalo z ní štěstí a radost tak, že by jí slunce mohlo závidět. Bylo jí jedno, že měla každou ponožku jinou, za brýlemi skrývala tmavé kruhy pod očima a únavou z nevyspání sotva stála na nohou. Byla šťastná jako nikdy předtím. O dítěti s Jirkou mluvili už před svatbou. Zvažovali, jestli Maruška těhotenství se svojí diagnózou hypertenze zvládne.

...

Pod okny základní školy jezdilo jedno auto za druhým. Snad proto paní učitelka zavřela všechna okna. Velkými okenními tabulkami svítilo do třídy březnové slunce. Někteří žáci třetí třídy byli ještě pořád duchem nepřítomni po návratu z jarních prázdnin.

Mladá učitelka za tři roky praxe už věděla, že chvíli potrvá, než se děti znovu dokážou ve škole soustředit.

„Alenko, přečteš nám, co jsi napsala o své mamince? Prosím, pojď za mnou k tabuli,” vyzvala učitelka drobnou holčičku s culíky. Alenka vstala a se sešitem v ruce se pomalu loudala k tabuli. Vždycky se styděla tak, až jí tváře zčervenaly jako rajske jablíčko. Stoupla si před první řadu lavic a když se na ni učitelka povzbudivě usmála, otevřela světle zelený sešit a začala číst.

„Moje maminka se jmenuje Marie. Pracuje jako zdravotní sestra v nemocnici. Je to moc důležitá práce. Maminka měří teplotu a píchá injekce.”

Ve třídě to zašumělo. Alenka se pyšně rozhlédla po ustrašených dětských tvářích.

„Tiše, děti! Alenko, pokračuj.”

Holčička sklonila hlavu k sešitu a začala číst.

„Večer někdy není doma, protože má službu. Maminka taky stele postele. V nemocnici leží lidé, kteří měli operaci. Maminka jim dává napít brčkem anebo čaj a prášky. Taký kontroluje hadičky. S maminkou jsou v nemocnici ještě doktoři a kuchařky a uklízečky. Lidem, co leží v posteli, se říká pacienti. “ Alenka zvedla oči a koukla se tázavě na paní učitelku.

„To jsi napsala moc pěkně, Alenko. Podej mi sešit, ať ti můžu napsat jedničku,” řekla učitelka, vzala si od holčičky sešit a napsala do něj propiskou Pěkně! A velikou červenou jedničku.

Alenka se těšila, až mamince ukáže, jak se jí úkol povedl. A taky tatínkovi, jestli si pro ni o víkendu přijde. Někdy večer tiše vzlykala do polštáře tak, aby maminka nevěděla. Stýskalo se jí po tatínkovi, i když jí maminka vysvětlila, že jí má tatínek pořád rád, ale bydlí teď někde jinde.

...

Bylo po poledni a na interně byl klid. Pacienti snědli hovězí vývar a bramborovou kaši s kuřecím plátkem. Marie posbírala po pokojích teploměry a rozdala léky. Vrátila se na sesternu a zapsala údaje do karet v elektronickém systému krajské nemocnice. Byla jako na trní a každou chvíli kontrolovala mobil, který byl nastavený na tichý režim.

Telefon jí zavibroval na stole a na displeji se objevila fotka s rozesmátou tváří Alenky.

„Konečně! Tak co!” Snažila Marie šeptat, aby nerušila ostatní kolegyně.

„Mami! Mám to! Tři jedničky a jedna dvojka!” Jásala jí do ucha Alena.

„Já jsem to věděla. Ty jsi moje holka šikovná. Gratuluju k maturitě! A z čeho ta dvojka? Matika? Hlavně, že to máš za sebou. A co sis vytáhla za otá-“ nestačila doříct větu Marie.

„Mami, promiň. Povím ti to doma, jo? Jdeme s holkama k Báře. Do desíti budu doma, slibuju. “

„Jasně. Utíkej. Povíme si to pak. Já mám takovou radost!” Stačila se ještě rozloučit s čerstvou maturantkou Marie. Pak položila mobil na stůl a zapila vodou tabletku, na kterou málem pro samou nervozitu zapomněla.

„Tak jak, Maru? Dala to?” Zeptala se jí vrchní sestra.

Marie zvedla oba palce a šťastně se usmála.

Konečně z ní spadla nervozita posledních měsíců. Pohodlně se na židli opřela, zavřela oči a zhluboka vydechla. Vyrušil ji až zvonek pacienta na pokoji číslo tři. Zvedla se ze židle a rychlým krokem vyšla ze dveří sesterny.

...

Jiří v příliš malém šedém obleku se rozhlížel po svatebních hostech. Některé si pamatoval že svého dřívějšího života s Marií. Ostatní viděl poprvé. Když mu Alena nedávno zavolala, že bude mít svatbu a poprosila ho, aby na oslavě promluvil, nemohl dojetím ani odpovědět.

„To víš, že přijdu, Alenko. Kdy a kde to budete mít?“ Snažil se o věcný tón a měl co dělat, aby se mu netřásl hlas. Každý den myslel na to, jestli mu Alenka jednou odpustí, že tehdy odešel. Nic by si nepřál víc.

Pod střechou velkého altánu na kraji jabloňového sadu u dlouhého dřevěného stolu seděli svatební hosté. Muži už dávno odložili saka a kravaty a vyhrnuli rukávy košil až nad lokty. Ženy pod stolem zanechaly nepohodlné boty s podpatky a bosé vesele tancovaly na parketu. Byl nezvykle teplý květnový podvečer. Žárovíčky na dřevěných trámech osvětlovaly talíře s koláčky, řízky, pestrobarevné zeleninové saláty a skleničky naplněné vínem a zlatavým pivem. V čele tabule seděly dvě mladé ženy, obě v bílých šatech. Ve vlasech měly zapleteny sněhobílé stužky a drobné zlatavé kvítky. Byly zamilované až po uši a nedokázaly se ani na chvíli od sebe odpoutat. Smály se, dotýkaly se s něhou jedna druhé a neustále si cosi povídaly.

Alenin táta se váhavě zvedl od stolu a zacinkal na skleničku. Odkáslal si a našel očima Marii. Ta s úsměvem nenápadně přikývla.

„Milé nevěsty, drazí svatební hosté,” začal formálně. Odmlčel se a pokračoval.

„Uteklo to jako voda a já tady teď stojím, abych popřál šťastný život mojí Alence a její Báře. Moc bych chtěl, aby se vám šlo lehce životem. Aby vám štěstí přálo a byla jste jedna druhé oporou. Přeju vám, ať je vaše společná cesta životem plná pochopení, lásky a radosti. “

Když se ozval potlesk, Jiří se už nesnažil skrýt slzy a zvedl skleničku k přípitku.

„Na zdraví! A na lásku!”

...

Alenčina bílá tabule uprostřed páté řady zleva v místnosti bez oken byla zaplněna mnoha větami, Každým dnem přibývaly nové a nové. Slova se skládala do vět rychle a pak zase pomalu. Podle toho, jakým tempem se děly události v jejím životě.

...

Starý červený Volkswagen se řítíl hrbolatou okresní silnicí. Mohutné buky podél cesty šuměly žlutnoucím listím. Stmívalo se. Auto řezalo zatáčky a proráželo závoje mlhy.

„Proč jsi to udělala? Nemůžu se na tebe ani podívat. Chci, abys vypadla z mého života!” Křičela Bára a po tváři zkřivené vztekem jí stékaly slzy. Šlápla na plyn a auto se taktak udrželo na silnici.

„Já jsem nechtěla. Promiň. Odpusť mi to. Prosím. Prosím“, šeptala se skloněnou hlavou Alena. Svěšená ramena se jí otrásala tichým pláčem.

„Co sis myslela? Že se to nedozvím? Jsi hnusná lhářka!” Zalykala se vztekem Bára a držela křečovitě volant. Přišlápla plynový pedál a o centimetry minula strom v zatáčce.

„Nechci tě už ani vidět. Skončilas, rozumíš!”

Další zatáčku už Volkswagen nezvládl. Auto v plné rychlosti minulo strom, vyletělo ze zatáčky daleko do pole vedle silnice a převrátilo se na střechu.

...

Na sesterně interního oddělení zazvonil telefon.

„Interna. Vrchní sestra Holečková. Maruška Macková? Ano, někde tady běhá. Cože? Ježíši! Děkuju za zprávu.” Vrchní položila sluchátko a vyběhla ze sesterny.

„Maru! Maruško! “ Její hlas se odrážel od bílých stěn ztichlé nemocniční chodby.

Marie vyjela vozíkem ze dveří pokoje na konci chodby. Nechápatě pokývla na svoji nadřízenou, která k ní běžela chodbou.

„Maruško. Teď volali! Nehoda. Alenka. Vezou ji do Prahy. Je to vážný!”

Marii se podlomila kolena. Podívala se nepřítomně na vrchní sestru a skácela se k zemi. Převrátila vozík s léky a barevné pilulky se rozkutálely po podlaze jako nezbedné korálky.

...

Do velké místnosti bez oken vešla vysoká žena s šedými vlasy. Pomalým krokem procházela mezi bílými tabulemi. Sukně dlouhých šatů se jí vlnila kolem kotníků.

Zastavila se u tabule uprostřed páté řady zleva. Pod jménem Alena Macková byly desítky vět napsaných drobným úhledným písmem. Žena si povzdechla, vzala do ruky houbu. Odstoupila od tabule, zavrtěla nechápavě hlavou. Pak se vydala dál mezi tabulemi. Před jednou z nich se zastavila. Začala pomalu mazat slova, jedno po druhém odspoda nahoru. Jen na chvíli zaváhala, ale pak rázně smazala poslední dvě slova.

Marie Macková.

Jednička na trhu

Tereza Rakoušová

34 let

Praha

Celoživotní umělkyně amatérka, která tvoří, aby byla. Druhá nejstarší ze sedmi dětí. Vystudovaná grafička, bývalá pokerová dealerka, DJka v důchodu. Autorka rodičovského podcastu, noční sova a ranní skeptik. Poslední roky máma v zácviu, knihomol a šuplíkový psavec.

Stávalo se to tak jednou za měsíc. Počkala, až se úplně setmí, strhala ze sebe oblečení, otevřela francouzské okno a bosýma nohama vkročila do měkké trávy. Roztažené ruce do stran a povolená tvář nastavená nočnímu vánku značily úlevu. Ke kompletnímu klidovému stavu by se ale spíš potřebovala vykřičet. Na všechny a na všechno. Stereotypy, předpisy, postupy, zákony, zvyklosti a normy. Nesnášela je. Otravovaly jí život. Přesto se její jediný aktivní boj vměstnal do krátkého nahého okamžiku, kdy na předzahrádce pronajatého bytu pocítila na kratičkou chvíli dotek přírody.

Uvědomovala si hradby stěn okolních domů, paprsky světla nedaleké pouliční lampy a všudypřítomný městský smog, i tak se v ní ale něco pohnulo správným směrem. Navrátila se alespoň na pár minut ke kořenům a okusila pocit nedosažitelné svobody.

Vnímala, jak vítr nabírá vrchní pramínek jejích vlasů a přehazuje ho přes pěšinku na druhou stranu. Mezi prsty na nohou se jí stavěla do rovna zastřižená stébla trávy. Nechala vše žít svým životem. Na zátylku ucítila zašimrání, ale nedala se vykojet a dál rozpažovala ruce. Co jiného jí zbývalo?

„Jsme s vámi, Markéto, velmi spokojení. Do půl roku byste mohla vystoupat zase o level výš. Těšíte se?“ Zaklonila hlavu ještě níž, aby se dotěrné vzpomínky plné umělých úsměvů zbavila. Nemysli na ty kecy, přikázala si v duchu.

Každé ráno bylo stejné. Vyčůrat se, vyčistit si zuby, omýt pleť čistící pěnou, nanést sérum a olejovou tinkturu, obléct se, vypít černou kávu, sníst porci ovesné kaše, namalovat se, učešat si culík a vyrazit do práce. Mezitím v pravidelných intervalech poslouchala chrchlání souseda, který se po padesáti letech kouření snažil zbavovat zlého zlovyku. Bohužel pozdě. Pouštění hudby pro jeho přehlušení už dávno vzdala, nemělo to žádný efekt, a chodit ráno po bytě se sluchátky v uších se také ukázalo jako špatný

nápad. Kvůli ranní nemotornosti, která jí byla už od dětství vlastní, skončily v lepším případě na zemi, v horším na dně kávy nebo v umyvadle plném vody.

Cestou do práce se snažila držet tyče a pozorovat lidi. Za každý spatřený úsměv si započítala bod. Většinu dnů byla na nule, někdy se ale poštěstilo a nasbírala klidně i tři body. V kanceláři plné různě pospojovaných stolů usedla na své stanoviště, vedle monitoru postavila termosku s čajem, z šuplíku vytáhla krém na ruce a pečlivě se natřela, pak zmáčkla ON. Její prst nechal u tlačítka otisk, otřela ho kapesníkem, aby nekazila firemní perfekcionismus. Koše byly vždy ráno vyneseny a desky stolů i obrazovky počítačů omývaly uklízečky každý všední den mezi sedmou a devátou večer. V interiéru se míchaly vůně čistících prostředků spolu s pachy kolegů a jejich přinesenými domácími jídly. Občas se jí z některé kombinace až navalilo, běžela pak vždy otevřít okno a vydýchat se.

„Máte v sobě velký potenciál. Jsme moc rádi, Markéto, že jste už pátým rokem s námi. Vážíme si Vaší práce, i toho, že pomáháte vytvářet přátelský kolektiv a příjemné místo k práci.“ To určitě, odfrkla si, když jí opět vyvstala vzpomínka na poslední one-to-one sezení. Vedoucího oddělení by na něm mohl v klidu vystřídat robot.

Rušné dny plné těch dokola stejných prázdných frází, klapání klávesnic, pípání počítačů a řinčení telefonních linek by se daly jeden za druhým tisknout přes kopírák. Vše šlapalo jako po drátkách. Jen zřídkakdy zaslechla krátký povzdech, smích nebo lehké vybočení z firmou nastavené komunikace. To nastávalo, když kolegyním volal partner, máma, nebo třeba učitelka ze školky, aby si přišly pro své usoplené dítě.

Všichni pracovníci zákaznické linky měli za úkol jediné – udržovat kvalitu služeb e-shopu na té nejvyšší úrovni. Ne nadarmo jsou přece jedničkou na trhu. Tou se nestanete bez perfektního

pro-klientského přístupu. Markéta dokázala být ve své práci dobrá. Silně vyvinutá empatie a sametový hlas ji téměř předurčoval k povolání tohoto typu. Už v patnácti letech si poprvé vyslechla verdikt třídní učitelky a studentské poradkyně v jedné osobě, když se rozhodovala o střední škole: „Markétko, ty jsi taková bystrá a hodná duše, ty budeš jednou pomáhat lidem.“

Zřejmě tím nemyslela pomáhat reklamovat televize a mobilní telefony, ale daleko od pravdy nebyla. Že by si však Markéta připadala jako Robin Hood, to se také říct nedalo. Představa změny ji lákala. Nejdříve se jednalo jen o jakousi skulinku, malý výboj v mozku, titěrné hluboko zaseté semínko. Nenápadně však rostlo a rostlo.

Práce a život postupně Markétě připadaly víc a víc toxické, plné nepříjemných situací, které si sama nevybrala. Cítila se znechucená. Nejraději by se na to všechno vykašlala, ukázala vztyčený prostředníček a s úsměvem flusla všem a všemu mezi oči. K čemu by to ale bylo? Nakonec by to jen zasyčelo a vypařilo se, jako by se nikdy nic nestalo. Podobně, jako když plivnete do žhnoucích plamenů. Podobně, jako když starším lidem pracně vysvětlujete své postoje a oni všechna vaše slova odstrčí pryč mávnutím ruky. Podobně, jako když se odhodláte vykročit z řady, a aniž byste si toho všimli, už kráčíte v řadě jiné.

Přesto to Markéta potřebovala zkusit. Alespoň na chvíli žít po svém, jakkoli divně to znělo a jakkoli nereálné to bylo. Plán neměla, jen pár nápadů. Toužila si pořídit karavan a jezdit po světě. Živila by se třeba výpomocí na farmách, vinicích, sadech, nebo by vyráběla a prodávala šperky z přírodních materiálů. Ta představa v ní spouštěla dávno zapomenuté emoce ztracené někde po cestě k dospělosti. Potřebovala je znovu prožít a prozkoumat, zakusit po letech opět skutečně a čisté dobrodružství. Semínko v její hlavě pevně zakořenilo, vyklíčilo a jeho stonek nabíral na síle.

„Dávám výpověď,“ spustila na vedoucího hned na úvod dalšího měsíčního vyhodnocení.

„Ale...“

„Ne, jsem rozhodnutá. Nezkoušejte mě přemlouvat. O peníze nejde, a s tím, o co jde, nemůžete Vy vůbec nic dělat. Prostě končím.“

Stávalo se to pak každý den. Otevřela oči, když se začalo rozednívat, svlékla se z pyžama, otevřela dveře svého karavanu a bosýma nohama vkročila do vysoké trávy. Roztažené ruce do stran a usmívající se tvář nastavená prvním ranním paprskům značily klid. Byla konečně svobodná a žila tak, jak si určila. Poprvé zvolila pro-klientský přístup sama pro sebe a stala se tak svou vlastní jedničkou na trhu.

Konec

Kristýna Vacardová

28 let

Mladá Boleslav

Autorka je začínající tvůrkyní, která žije dlouhodobě v Praze.

Vystudovala humanitní vědy a v současnosti se živí jako asistentka.

„Tak si pro mě pojď, ty slabochu!”

Vím, že můj protivník ta slova zaburácel, a přesto ke mně doléhají jen jako v ozvěně. Cítím v ústech železitou chuť krve a jako zpomaleně pozoruju, jak její kapičky dopadají na zem a míchají se se zrnky písku.

Je konec. Vím to.

Zvednu zrak a zoufale hledám v davech přihlížejících na tribunách tebe. Musím tě ještě naposledy vidět; ty budeš moje poslední vzpomínka. Já tvoje ne, jak jsi mi to v těch měsících, co jsme spolu strávili, sliboval; teda aspoň doufám. Budeš žít tak, jak se na příslušníka patricijské rodiny patří, a zapomeneš na poskvrnu, kterou jsi sám sobě způsobil tím, že jsi v otrokovi jako jsem já uviděl lidskou bytost.

Nemůžu tě ale najít. Lóži okupují tvé sestry a tvůj otec, ale ty mým očím unikáš. Doufáš, že takhle neumřu, co? Navzdory všemu se uchechtnu. Vždycky sis myslel, že přemůžeš všechnu osud, ale nic pro to neudělal. Před pár měsíci sis vzal do hlavy, že budeme spolu a přinutíš svoji rodinu, aby se nade mnou slitovala a přijmula mě, a pak jsi nesebral odvahu, abys řekl byť i jen jediné slovo. A teď se schováváš, protože víš, že nechci umřít bez tebe. Ale já umřu stejně.

Celou arénou se rozléhal řev diváků. S nadšením čekali na moji smrt – až to skomírající tělo sebere zbytek sil a postaví se; pak bude pro mého soupeře dost čestné mi zasadit poslední ránu.

Tak ať už to skončí.

Ty stejně neprijdeš.

Zaryju špičku meče do země a celou svou váhou se o něj opřu. Poklesne ještě více, ale svůj účel nesplní. Cítím, jak mé tělo vrávorá ve vzduchu a jak mi samovolně klouže noha. Ocítám se na zemi.

Ztěžka oddechuju. Jako by mé tělo už ani nepatřilo mně – už jsem v té chvíli na polovině cesty do posmrtného života.

Musím vypadat směšně. Nedivím se, že se na to už nechceš dívat.

Zamiloval ses do neporazitelného válečníka; teď máš před sebou jeho vyhaslou skořápku. Teď už bych tě nedokázal připravit svojí pusou o poslední zbytky rozumu a přimět tě riskovat v chodbách tvůj rodinné vily celý tvůj status.

Ať už by to dopadlo jakkoliv, dneska večer už bys za mnou do ložnice nepřišel.

Vzpomínka na tebe mi pomáhá. Už ses na mě nepřišel podívat, ale stejně je tvoje náklonnost pořád ten nejjasnější plamen, který mě v mém životě kdy hřál. Všechny ty tajné úsměvy, které jsme sdíleli, když jsi procházel kolem cvičiště; všechny ty bezesné noci, kdy jsi mi zpocený šeptal, že mě zbavíš všech problémů; všechn ten zrychlený tlukot srdce, co mi tvoje blízkost způsobila.

Nebylo sporu, bez ohledu na tenhle zoufalý konec. Byl to tvůj dotek na mém, co mi dal za celé ty roky jediný důvod, proč tu být. To kvůli tobě jsem žil. Dává jen smysl, že teď, když se to blíží ke konci, se blíží i můj poslední dech.

Znovu zvednu oči.

Pořád tam nejsi.

Mého protivníka už to nebaví. Ani nemusím přestat zhoršujícím se zrakem hledat tebe a obrátit pozornost na něj, abych to věděl. Sám už jsem byl v jeho situaci tolikrát – zoufalý soupeř se přede mnou plazil a já, bez slitování, jen čekal, až se dá dohromady natolik, abych mohl zasadit smrtící úder.

A tys pak řval nejvíc ze všech.

Už ho nebaví moje rozjímání a natahování bezcenného života.

Stejně jako to nebaví diváky, jejichž povzbuzování se začíná proměňovat v pískot.

„Zabij... mě... takhle.“ Ta slova zasípám z posledních sil a vyplivnu další chrchel krve.

Nechce se mu, vidím to. Ale já už se nepostavím.

Řekne to s opovržením. Pro soucit tu není místo.

Tak ať. Vždycky jsem si myslel, že si svoji důstojnost zachovám i v posledních vteřinách. Představoval jsem si, jak v souboji, který se stane předmětem písní a mýtů, bojuju s nejlepším gladiátorem z konkurenční školy, a i když budu smrtelně zraněný, bodnu mu dýku do hrudi. Pohrbí mě pak se všemi poctami a v celém Římě se na mě bude vzpomínat.

Tak to ale není. Umřu jako každý jiný.

Člověk ve smrti už nemá sílu ani na to zachovat si svoji lidskost.

Jak by taky mohl, když vidí, jak všechny plány a naděje, které včera měl, jsou najednou pryč. Nic z našich snů, jak budeme žít vedle sebe, se nesplní. Kolikrát jsme se o nich bavili; kolikrát za poslední týdny jsme se o nich pohádali. Pořád jsme nevěděli, jak to udělat, a pořád jsem ti to vyčítal. Nevěděl jsi, jestli stojím za to, abys šel proti svojí rodině, a já nevěděl, jestli ty stojíš za to, abych čekal, až si to rozmyslíš. Měsíce jsme nad tím oba přemýšleli. Bylo až úsměvné, s jakou jednoduchostí a definitivností to za nás rozhodla smrt.

Teď už se o tom hádat nebudeme.

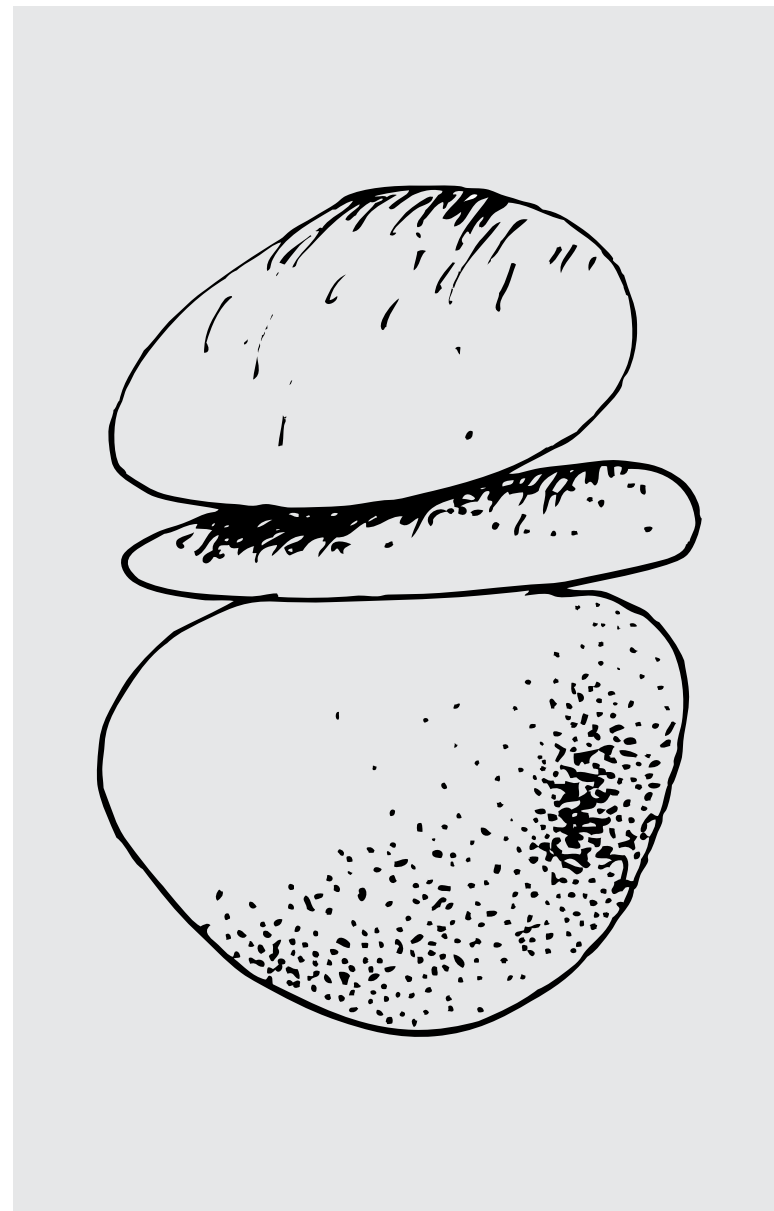
Cítím nejdřív pohyb větru, jak se rozmáchl mečem. Nemá to těžké, klečím tam jako připravený na popravu. Nemůže se netrefit.

Pak cítím, jak se mi čepel zarývá do krku. Nekřičím – tělo už mi to nedovoluje, ale jako poslední milosrdenství sám k sobě si namlouvám, že jsem si to takhle rozhodl já. Nedám mu to potěšení,

aby slyšel moje poslední utrpení. A tebe neprokleju tím, aby tě místo mě v noci navštěvovaly noční můry a musel jsi mě slyšet bezvládně umírat.

Zrak mám už téměř rozostřený, ale stejně se ještě jednou podívám nahoru. Křečovitě se usměju a směřuju poslední svůj pohled na tvé místo.

Nejsi tam.

Moře neklidu

Lenka Slámová

37 let

Dolní Zálezly

Hodně čtu a hodně píšu, mám ráda temné a drásavé příběhy a s mými postavami to obvykle (spoiler!) nekončí úplně nejlépe. Při psaní poslouchám Heilung, při čtení ticho. Radost mi dělají knížky, káva, kočky a nové a nové obrázky na těle. Ráda se pořád učím něčemu novému, cizím jazykům především, a i ve svém věku se pořád ptám na vše kolem sebe (Co to je? Jak to funguje? A proč?), čímž občas rozčiluji manžela, ale jinak mě má rád.

V temnotě noci se těžko odhaduje, jak dlouho už se převaluji z boku na bok, zatímco mě nekonečný pohyb v hlavě nenechá spát. Vyklouznu zpod vyhřáté peřiny a potmě se šourám kolem postele. Na schodišti se o vlasek vyhnu kočce, která se na mě jako už tolikrát dříve pokouší spáchat atentát, a teprve v kuchyni rozsvítím. Po chvilkovém oslepnutí najdu cestu k varné konvici. Zaplaví mě pýcha, že jsem se letos překonala a nasušila si meduňku vypěstovanou na vlastní zahradě. Zalévám lístky proudem vody a sleduji, jak v hrnku víří. Podobný ruch by asi mohl pozorovat kdokoli, kdo by se mi zavrtil do lebky. Na displeji mikrovlnky rudě září čas, který mi dává vědět, že mi zbývají sotva tři hodinky na regeneraci těla i ducha.

Přesunu se do obývacího pokoje a s příjemně hřejícím hrnkem se uvelebím do křesla. Zatímco při slabém světle lampy upíjím voňavou esenci přírody, zpoza mraků se vyloupne měsíční kotouč, jen zleva trochu deformovaný. Ještě nenabral všechnu svou sílu. V jeho světle se v zahradě vykreslují přísné kontury altánu a zídky i střapaté tvary keřů. V žádném z domů v dohledu se nesvíí, jediný zdroj světla tam venku dál visí na nebi. Dívám se do jeho tváře a prosím ho, ať mě nechá aspoň trochu si pospat.

Jsem mu ukradená, pomyslím si a usrknu si čaje. Pak sebou trhnu. Odložím hrnek, až z něj trocha vyšplouchne na rozečtenou knihu, a vyběhnu do chodby. Po chvilce pátrání ze skříně vytahuji dalekohled, pak dvířka skříně zavru kočce před nosem. Sekne mi po ruce (chtěla si tam zalézt), ale mě je to jedno.

Vracím se k oknu a prodlouženým zrakem vzhlednu k nebi. Říká se jim moře a nesou poetické názvy – Moře klidu, touhy, deště, poznání, ostrovů, chladu... Kolikrát už jsem se jimi kochala, když jsme jezdili na výpravy do přírody a usínali pod jasným nebem. Ale jméno toho moře, které mě zaujalo dnes, rozhodně neznám. Zato jeho tvar je mi více než povědomý. Odhrnu rukáv noční košile, ale nad loketní jamkou ho nenajdu.

Spletla jsem si paže? Odložím dalekohled, ale ani druhá polovina těla mě neuklidní. Moje pigmentová skvrna, kterou jsem zdělila po dědečkovi, je pryč. Přesunula se 384 403 km daleko.

Probdělá noc znamená nedostatek schopnosti soustředit se. Nesoustředěnost s sebou nese chybovost. Chyby si v práci dovolit nemohu. Beru si volno a vyrážím za známou do lékárny.

„Zuzko, dej mi prosím něco na spaní.“

„Snad nepatříš k těm, kteří prý za úplňku mají problém se spánkem?“ směje se, když přede mě staví krabičku volně prodejného léku. „A víš, že měsíc nemá se spánkem nic do činění? Výzkumy jakoukoli souvislost vyvrátily.“ Než stihnu zareagovat, nabídne mi ještě něco na rány – všimla si mého škrábance na ruce. S díky odmítám, rychle platím a odcházím.

Doma zatemním a polknu dvě tablety. S maskou na obličeji netrpělivě čekám na spánek, který nepřichází. Vstanu a vezmu si další dvě, zapíjím je pro jistotu teplým mlékem. Dočkám se jen střevních potíží, které mě rychle vyrvou z postele. Na záchod se vydávám s motající se hlavou.

Ze zoufalství se pak pouštím do úklidu, abych nějak užitečně před dalším pokusem o spánek zabila čas. Stírám prach z komody a registruji, že mi hřbet ruky zrudl. Rána od kočky svědí a já mám strach, že se zanítila. Pachatelka leží pohodlně stočená na gauči, spokojeně vyspává. Kdybych měla ještě nějaký prostor pro emoce, záviděla bych jí.

Svědění na ruce sílí, ale mezi léčivy mast na rány nemám. Další tablety už neriskuji a po druhé noci bez spánku volám do práce, že jsem nemocná a ještě nedorazím. Místo toho jdu opět za Zuzkou, zkusím ji poprosit o něco silnějšího a vezmu zavděk i tou mastí.

„Neměla bys Lexaurin? Nebo něco podobného?“ žadoním.

„Dani, víš, že jsou to léky na předpis, to nejde...“ Jsem

odkázána na další homeopatika a doplňky stravy. Nehodlám to podcenit, tak si беру hned několik různých značek a doufám, že aspoň něco zabere.

„Jo, ještě kdybys mi dala něco na rány,“ prosím, když si krabičky rovnám do kabelky.

„Na co přesně to chceš?“

Chci jí připomenout ten škrábanec a zvednu ruku hřbetem k ní. Mlčky na ni kouká. „Nechápu,“ pronese pak.

Otočím rukou a dívám se na hladkou kůži bez poskvrnky.

„Já taky ne,“ hlesnu.

Krabičky dál leží v kabelce, protože tentokrát nehodlám usnout. Čekám na něj a opakovaně kontroluji svou paži, jestli se nevrátila moje skvrna, ale nenajdu ani ji, ani ten prokletý škrábanec od kočky. Paradoxně cítím, že mi konečně začínají klesat víčka, jenže je to jen šálení, protože ve skutečnosti jsem spánku na hony vzdálená. Tělo je vyčerpané, ale v hlavě mám rušnou a přeplněnou zasedací místnost, v níž se myšlenky navzájem přetvářejí. Ani kdybych se rozkřičela, neměla bych jedinou šanci zaslechnout přes ně svůj hlas. A v takovém hukotu bych taky nikdy neusnula.

Vyčkávám, kdy se nad kopcem vyloupne měsíc, a když se ukáže, co chvíli přikládám k očím dalekohled a skenuji detailně jeho povrch. Už je více než z poloviny venku a já žárlivě pozoruji, jak se na něm rozlévá moje pigmentová skvrna. Nedobrovolně jsem měsíc obohatila o nové moře, které si pro sebe pojmenuji Mořem neklidu. Zabalená do deky nervózně pohupuji nohama a konečně zahlédnu to, na co tak netrpělivě čekám. Jsou tam – dvojice rovnoběžných linek, které dvě noci nazpátek na hřbetu mé ruky vykreslila kočka.

Úplněk září a vysmívá se mi do tváře.

I když pochybuji, že bych zabrala, bojím se i další noci zamhouřit oči. Čekám, o co zase budu okradená, vnímám, jak

se den přelévá do temnoty a obráceně, sleduji cykly běhu světa, aniž bych je sčítala nebo se jimi řídila. Zuřivě přešleštuji čočky dalekohledu, abych měla na obludný měsíc výhled, zuřím, pokud se kvůli mrakům neukáže. Je-li na nebi, nedokážu od něj odvrátit zrak. Teprve když se mi skryje za obzorem, jsem schopná aspoň obstarat kočku, aby se nažrala. Sobě připravuji čaj a vodu.

Čas, kdy je ten bledý nebeský objekt skrytý, trávím procházením fotek, na nichž hledám důkaz, že jsem se nezbláznila. Každou fotku, na níž je pigmentová skvrna patrná, si odkládám stranou. Strádám si důkazy, abych se ve vhodné chvíli mohla domáhat navrácení zcizeného. Nemůže mu to projít jen tak! Jestli potřebuje mít další moře, ať si ho zajistí jinak.

Uklidňuji mě, že kromě té skvrny a dvou ranek už se nic z mého těla na oběžnou dráhu kolem Země nevydalo, leda by to snad měsíc skrýval za zády. Tomu ale nevěřím; chce své přírůstky stavět na odiv, chce se mi tak vysmívat. Sleduji, jak zase ubývá, zprava hubne. V tom jsme si podobní – oblečení na mně začíná dost viset.

Když se uloží k spánku a zmizí mi za kopci, jdu si opláchnout obličej. Pustím studenou a cákám si vodu do tváří, promnu si oči, vypláchnu ústa. Pak zvednu pohled k zrcadlu nad kohoutkem a vyděším se. Nejde o temné kruhy pod očima ani jejich výraz, v němž se zračí hrůza. Moje vlasy.

Zprava moje mikádo zbělalo a já hned vím, co se stalo. Měsíc neubývá, ba právě naopak. Zase se na mně obohacuje a krade černý mých vlasů. Je vychytralý, nenápadný, zamaskoval to jako běžný jev. Kdybych nebyla obětí, tleskala bych mu, místo toho teď ale přemýšlím, jak ho porazit. Když na to konečně přijdu, musím se začít hlasitě smát.

Večer se na to pěkně vystrojím a vyrazím. Najednou mám pocit, že jsem plná sil. Ten bude zírat! Vytrů mu tím zrak! Úplně zbledne hrůzou, až to uvidí.

Autobus chytím na poslední chvíli. Kodrcám se jím na druhou stranu, sedím u okna a skrze něj bedlivě pozoruji svého nepřítele. Pohledy spolucestujících zaregistruji teprve ve chvíli, kdy vystupuji, a napadají mě jen dva možné důvody, proč si mě všichni tak prohlíží. Jedním by mohl být můj nový účes ve stylu Cruelly de Vil, ale je docela možné, že jsem si jejich pozornost vysloužila i svým smíchem. Pravděpodobně jsem se uchechtávala nahlas, ale vím, že oni by se taky smáli, kdyby věděli, jakou pomstu jsem svému rivalovi nachystala.

Pustím se přes louku, za ní už jen remízek a budu tam. Měsíc se ale nehodlá vzdát, a čím jsem mu blíže, tím víc klesá. Chce se mi schovat mezi stromy, jenže to se mu nepovede. Dělán, že jsem si ničeho nevšimla, ale když jsem tak pět kroků od prvních kmínků a on se skryje za korunami náletů, vběhnu mezi stromky a razím si cestu vpřed. Budu tam dřív, než se stihne skutálet úplně dolů!

Cestička, kterou se za ním co nejrychleji prodírám, je dílem nějaké zvěře, nepřizpůsobená potřebám lidí. Bojuji s ní a párkrát se zaseknu o trny šípkových keřů. Spolčil se proti mně se samotnou přírodou, ale já jsem hbitá.

Minu posledních pár houštin, odhrnu březovou větev a konečně se provléknu ven. Nestihl se skrýt za horizontem a teď tu stojíme tváří v tvář – tu mou zalévá jeho jas, ta jeho se pyšní krásami, které bývaly mé. Povyšuje se nade mnou, ale zvítězit nemůže.

„Teď se dívej!“ vykřiknu a udělám k němu krok. Chvilku mám pocit, že se ke mně sklání, chce mě chytit a sevřít ve své náruči. To ale nehodlám dopustit a místo toho se nechávám strhnout gravitací. Můj smích se odráží od skal, a když nakonec dopadnu, oči se skryjí za víčky a já vím, že teď už se bdění bát nemusím.

Utekla jsem mu.

(Ne)zbytní lidé

Zuzana Vorlíková

31 let

Praha

Literaturu ráda čtu a občas i ráda tvořím. Provází mě už řadu let - vystudovala jsem bohemistiku na FF UK v Praze, kde v současnosti pokračuji ještě s doktorátem z finštiny, dobrovolničila jsem v kulturní organizaci Skandinávský dům, která zve do Česka spisovatele ze severu, a chvíli pracovala i v knihkupectví. Kromě toho trávím ráda čas venku u koní.

Marta už se šine od zastávky domů. Zahlédnu ji oknem, jak vláčí tašku s nákupem a kolíbe se ze strany na stranu. Jak ty kachny u řeky. Jdu rovnou postavit na kafe, protože jen co zandá kuřecí do ledničky, bude se chtít zas vypovídat. Na devadesát devět procent to bude něco o tom, jak si včera celý den připravovala hodinu, ale studenti při ní dneska čuměli do telefonů, místo aby pořádně poslouchali – a něco si z toho vzali. Ideálně nějaké přesah, když už ne ty letopočty, jak vona to říká. A potom bude tu přednášku chtít převyprávět mně, aby měla pocit, že tu svoji přípravu dostatečně zužitkovala a že alespoň já si z toho něco vezmu – nějaké ten přesah, co asi úplně nepotřebuju, ale Marta si myslí, že jo.

„To mi nebudeš věřit, co se mi dneska stalo,“ skřehotá Marta ode dveří, jak musí trochu zvýšit hlas, aby přehlušila šustění igelitky. „Normálně jsem se ti pohádala s nějakým primitivem v autobuse.“

„No,“ čekam.

„Vedle mě si přisedla paní, taková mamina se třema dětma. Všechny ještě malý, tak do školky a první stupeň. Prostě ještě slušňátka a ona taky na první pohled spořádaná ženská.“

„No.“

„A za chvíli chlápkuvi za náma zvoní mobil. A ten, jak ho zvedl, tak hned snůška sprostých slov. Ale to nebylo nějaký jako kráva a vole, to já ani nebudu opakovat, co on tam všechno vyjmenoval. Vodopád ultimátních vulgarismů prostě. A teďka to tam úplně sypal za krk těm dětem a tý mamině. Že by se třeba jako nějak krotil, když má půl metru od sebe děti, to ani nápad. No tý to pochopitelně vadilo, že jo. Nechceš, aby ti děti tohle poslouchaly, když tak doma nemluvíte. Tak ho poprosila, jestli by se mohl trochu ztišit, nebo trochu zmírnit slova a on normálně začal nadávat i jí. Stejně jak do toho telefonu,“ rozhodí Marta rukama a čeká na její reakci. Kulí při tom voči, až ji skoro zmizí vrásky.

„To byl nějaký magor přitroublej no. Takovejch je.“

„Ale mně to nedalo, že jo, jak on se do ní tak pustil, přitom mu to řekla úplně slušně. Tak jsem se jí zastala, že ať se uklidní a jde takhle pořávat někde na pole, a ne v autobuse, kde to musí poslouchat další lidi. Že tohle snad nemyslí vážně, jak se chová. Takže jsme se tam nakonec zhádali všichni tři.“ Marta na mě zas nevěřicně kouká, jak kdybych to měl snad já rozsoudit. Co s tím mam já jako co dělat tady teď?

„Ná,“ podávám jí právě zalitý kafe. Horká voda udělala na vrchu takovou pěnu, skoro jako to ukazují v reklamě. „Máš to i s pěnou tady.“

„Já ti mám z toho ještě teď úplně tlak, já si to kafe snad ani nedám, Vašku.“

To je celá vona. Zase se plete do cizího a myslí si, že tím nějak spasí svět. Dělal to už jako mladá a teď se to s přibývajícím věkem ještě zhoršuje nebo co. Je s tím už docela otravná. Minule, když jsme jeli od dcery, tak zase nadávala někomu, že vyhodil pytlík vod brambůrků mimo koš, a pak vo tom vykládala ještě hodinu mně, až sem se cejtil jak nějaký prvňák na kázání.

„Hlavně, ať ti jednou někdo nenabancí. Ti říkám, že si koleduješ, když furt někoho někde takhle moralizuješ.“

„Tak já nevím, mně prostě přijde, že se lidi musí taky trochu ozvat. Že by pak nebylo tolik toho, že se někdo chová úplně nepatřičně. Ale on se nikdo neozve, že jo, hlavně, že všichni koukají do telefonu a prohlíží si tam blbosti. Aby náhodou nemuseli na nic reagovat. Jak ti moji maturanti dneska zase. Se jich na něco zeptám, co jsem řekla před minutou a oni neví. No proč neví, že jo, protože mají nulový zájem o své okolí. Koukají do telefonu pod lavicí. A pak neví. Kdyby tam alespoň četli něco rozumného. Mi řekni, kam tohleto jednou dospěje. Ty pak dostaneš na ulici infarkt a ani ti nikdo nepomůže, protože se radši nevšímne.“

„Sama dostaneš infarkt za chvíli. Tady si dej sušenku, a to nech už tyhle ty tvý témata.“

Marta si sušenku nedá a místo toho odejde trucovat ke kamarádce Jarce.

Čekám na Ričího a točím mezitím zbytkem piva v půllitru, abych z něj vydoloval trochu nový pěny. Je z toho blivajz, ale mam to už jak takovej tik ruky, tohle točení. Ričí už tu má bejt a není, což mě sere, ale protože mě dneska dost zachraňuje, tak mu to vodpusitím. Nervózně už ale klepu nohou o žbrdlení barový stoličky, protože nedochvilnost fakt nesnáším. Potřebuju Petrovi vrátit ty prachy, co mi pučil před týdnem, ale budu je mít nejdřív zejtra. Chtěl jsem to Peťanovi zavolat, ale prostě sem ráno zjistil, že nemám mobil. Sem ho asi někde nechal, nebo mi ho někdo ukradl. Nevím. No, ale nemohl sem zavolat nikomu. Takže průser. Už jsem se bál, jak Peťan u mě večer zvodní celej nasranej a ještě mě nakonec zlíská, protože si bude myslet, že ho pojebávám a nechci mu to vrátit. Naštěstí sem potkal ale u točny Ričího a ten slíbil, že Peťanovi zavolá a ještě, že mi sem večer donese nějaký nový mobil i s novou SIMkou.

Už konečně jde, vidím skrz polepený vokno baru, jak se blíží tou svojí chůzí, kdy se kládí ze strany na stranu, v rozeplý bundě a s rukama v kapsách. Jak nákej vopičák.

„Co to tu chlemtáš za břechku, ty kokote. Na, tady máš ten mobil,“ drkne mi do zad a vytáhne z kapsy nějaký černej mobil a hodí mi ho k půllitru. „A Peťanovi sem volal, že mu to dáš příští tejdén.“

„Díkes. A co? Byl s tím v poho?“

„Hej, úplně se začal vytáčet, ne, ale já mu tak vynadal, kokotovi, že pak už držel hubu. Normálně mě za to v buse zjebaly nějaký dvě báby, chápeš to? Co ty lidi mají jako čas řešit dneska za sračky? Že někdo telefonuje v buse, ne, jim vadí? Úplně úchylný, to nepochopíš. Hele, já zas du, tak čus.“

A koukám, jak se za Ričím zavřou dveře a zase se klátí

pryč, vopičák jeden, za tím potištěným sklem. Eště, že mam kolem sebe takový lidi – co pučí a pomůžou.

„Jarko, já ti nevím. Mně přijde, že dělám věci celej život docela správně. Nebo že se o to alespoň snažím. Že nedělám nikomu nic, co by mu mohlo vadit, a ještě se snažím zastat druhých, když vidím, že se jim děje nějaký příkoří. Ale čím je mi víc, tím víc mám pocit, že on to vlastně nikdo nechce, abych tohle dělala. A taky jsem se vždycky snažila si myslet, že každej má nějakou svoji hodnotu. I když to je jen nějaký vochlusta na ulici. Že nevádí, že tam odhazuje vajgly na zem a dělá bordel, protože nejspíš existuje někdo, pro koho je i tak důležité. A že bych si neměla říkat, že by tihle lidi neměli existovat, protože i oni někomu svým způsobem dokážou udělat lepší svět. Ale mně tohlento čím dál tím víc vadí. Jak kdekdo není schopen chápat úplně základní pravidla soužití ve společnosti. Když jsme naposledy letěli z dovolený, poprosila jsem jednoho kluka, jestli by nemohl pustit sednout paní s miminem na ruce. Odsekl mi, že se mu chce blejt a zvedat se nebude. O hodinu později seděl v letadle vedle mě a stláskal celou bagetu, balení chipsů a kafe. Vůbec mu špatně nebylo. Ani předtím, ani potom. Nemůžu si pomoci, ale já v těchto lidech začínám prostě vidět jen vydechávače vzduchu, takový zabírače místa. Kterí nepřispějou ničím k ničemu, ale jen po sobě zanechávají stopy a škodí.“

Skreju se za autem a pozoruju, jak jde nějaký dědek k popelnici. V jedné ruce za sebou vleče rozviklanou tašku na kolečkách a v druhé odpadkáč. Marek se krčí z druhé strany popelnice a jakmile se dědek přiblíží, lupne na zem praskací kuličky. Dědek nadskočí a zírá, pak něco zahaleká a Marek už běží ke mně. Chlame se, že ani nemůže popadnout dech. Tlemím se taky a pak se oba válíme smíchy po zemi, až máme špinavý bundy. Marek je nejvíc týpek. Přišel k nám až minulej rok a do té doby se

se mnou ve třídě skoro nikdo nebavil. Vůbec mě nabavilo chodit do školy. Nejhorší byly přestávky, to sem nikdy pořádně nevěděl, co mam dělat, když se všichni rozprchlí někam v hloučcích a se mnou se nabavili, protože jsou blbí. Pak se objevil našťestí Marek a začali sme se bavit spolu a telmit se ostatním, jak sou blbí, že nás nechápou. Přestávky jsou teď s ním největší prdel a Marek je fakt kámoš, protože vidíme věci stejně a mam se konečně s kým bavit a von vlastně taky. Navíc se nebojí dělat hustý věci, například sbírá takový šroubovací víčka od aut, co jima jsou zadělaný ventilký na kolech. Dneska to vytočil z jedné audiny. Nevím, jestli to pak těm lidem nesplaskne. To kolo. Marek taky neví, ale prej je to jedno.

„A víš co, Jarko? Vaškovi je to třeba úplně jedno. On se se mnou, prosím tě, skoro pohádal. On snad vůbec nerozlišuje, co je dobrý a co ne. Nebo ne dobrý a špatný, ale co se prostě dělá a co ne. Dokud se to netýká bezprostředně jeho, tak je mu to fuk, až já si skoro začínám říkat, jestli on vlastně taky není takový vydechávač vzduchu. Tak trochu zbytečný člověk. Důležitý pro mě, protože spolu už dvacet let sdílíme kuchyň, obývací a ložnici, ale že nic víc v tom možná není. Chápeš, nic víc než ten zvyk? A to, že jsme se náhodou před lety potkali. Oba svobodní. A že pokud je vydechávač pro někoho důležitý, pak si ten člověk třeba špatně vybral? Nebo je i s ním něco v nepořádku.“

„Vašek je normálních chlap. To sis měla najít nějakýho filozofa, ale ten by ti barák nepostavil.“

Marta kouká z okna. Vypadá úplně jako kdyby se v ní něco lámalo. Vždycky byla taková víc zamýšlená než ostatní a já si myslím, že si tím mnohdy vlastně škodí. Sama sobě.

„Posloucháš mě, Marto?“

„Jo jo. Třeba si člověk jen špatně vybral.“

Plivanec v plameni

Jan Parolek

31 let

Praha

Jan Parolek žije v Praze, chodí do lesa na chalupě, kreslí, píše, a ve volném čase pracuje.

Protržená obloha krvácela a její rozervané okraje se s ohlušujícím hřmotem třepotaly v kosmickém větru. Světlo slunce dopadalo rudé a fialové a na hranách dělalo duhy. Nebo to bylo otřesem mozku? Těžko říct. Petr už dávno ztratil schopnost to rozpoznat. Krčil se za řečnickým pultíkem parlamentu, veden atavistickým a marným instinktem, občas zamžoural na spíkra a jinak většinu času zíral na vyhladič, trčící z oblohy jenom dva kilometry nedaleko. V roztráskaných lavicích pokrytých prachem okolo něj dřepěli ostatní vojáci, hroty kopí se ježící jako zimní kopřivy. Ztrhané, vytržštěné oči žhnoucí zpod helem jako bludičky. Malí, křehcí lidé uprostřed tektonického ničení, mravenci pod podrážkou šlapající v mraveništi. A spíkr řečnil, pípání drozda v bouři.

„Bratři! Právě jsem dostal poslední rozkazy!“ Amulety, visící z jeho zápěstí a krku, chřestily, když gestikuloval, směle stojící na víceméně volném prostranství pod strženou střechou, zcela vystavený strašnému světlu zvenku, obrácen zády k vyhladiči. Trochu se naklonil a udělal krok či dva směrem k vojákům, choulícím se v troskách toho, co kdysi bylo jedním z klenotů bohatého města, tři tisíce let starou chloubou národa s tradicí starší než polovina Eurasie.

Na desítky mil okolo nich se rozkládala pustina z rozdrcených staveb, smíšených s masem a střepy rozbitých životů. Chrámy, které pamatovaly sv. Augustina, sochy, které pamatovaly Napoleona, budovy, které zažily Armstronga, líhně z časů Zážehu, Kogamurovy dráhy, tisíce let kultury a historie, vrstva za vrstvou, opatrně snášené, budované, zušlechťované, dva kroky kupředu a jeden zpět, nahodilý, a přece nezastavitelně účelný proces milénií. Parky, lázně, bitevní arény, kaňony fantazie, paláce rozkoše, krystaly vhledu. Kluby, hospody, herny, knihovny. Hory obrazů, svitků, čipů, krystalů, neviděná síť a bohatství v cloudu.

Všechno rozdrceno, potrháno, smíšeno s prachem.

Petr odtrhl zrak od vyhladiče a konečně se pořádně podíval na

spíkra, který stál přímo před ním. Viděl, že má zlomený nos a pod očima černé kruhy.

„Kamarádi,“ oslovil je znovu, „všichni umřete. A já s vámi.“

Několik uštvaných pohledů se zvedlo s náznakem zájmu.

„Víte, jak nám to jde, co bych vám vysvětloval.“ Nadechl se. „Před hodinou padl Nepál.“ Všichni sebou trochu trhli. Nebylo to nečekané, vůbec ne, ale stejně... jaká byla teď naděje? „Dostali jsme závěrečný rozkaz. Nevyhrajeme,“ odpověděl na jejich myšlenky spíkr. „Zhasínáme. Tohle je soumrak našeho druhu, tohle je konec nás všech. Přichází noc. Ale my do ní neodejdeme potichu!“ zařval. Skočil mezi lavice a začal strkat do vojáků, obracet jejich zraky k sobě, hladil je po tvářích a plácal po ramenou. Nejeden z nich se v povědomém, a přesto tak starém a cizím gestu dotýkal přívěsků, splývajících ze spíkových paží.

„Tohle je konec války. Všechno, co jsme kdy měli a co jsme chtěli uchránit, nám bylo vzato. Podívejte se okolo sebe – tohle bylo naše město, naše země. Náš domov, naše historie, naše paměť. Už tu není nic, jenom prach a popel. Jsme tu my, umíráme hladu a zářením. A v naší smrti je svoboda! Konečně se nemusíme ohlížet, nemusíme zadržovat svou paži, nemusíme kalkulovat. Mrtví jsou všichni, které jsme kdy milovali a mrtví jsme i my. Naším jediným úkolem, stejně jako úkolem milionů podobných smeček mrtvol po celém světě, je zničit nejbližší vyhladič. A to je cíl, kterému podřídíme všechno. Porazili nás, zabili nás, dostanou naši planetu. Ale bude je to bolet! Na věku na nás budou pamatovat! Pokaždé, když tu kopnou do země, najdou kosti vlastního vítězství, hroby svojí pýchy! Každé dítě, které přivedou na svět, bude hledět na hřbitov svých rodičů, který jim připravíme! Budeme duchy v jejich hlavách, hrůzou ve tmách historie, špatným svědomím celého druhu. Budeme mrazivou vzpomínkou na vraždění a život a nikdy nekončící vzdor lidstva!“

„Tak pojďte,“ pobízel je směrem k nestvůrné mase, zabodnuté

z nebes do země. „Pojďte se mnou!“ Vojáci vystupovali z lavic, obličej vyhlazený a uvolněný v extázi beznaděje. „Víte, jak na to,“ burcoval spíkr. „Držte formaci! Kdo umře příliš brzo, umřel zbytečně! Potřebujeme co nejvíce kopí, jestli máme tu svinu vůbec škrábnout! Do družstev! Četaři, udělejte si v tom pořádek! Za lidi!“ zařval politruk a zvedl pušku, ověšenou amulety.

„Lidiiiiii,“ zaječeli vojáci v odpověď a zvedli se z lavic.

„První družstvo, vezměte to vlevo tím podjezdem! Dávejte pozor na drony! Maláku, držte tu dvojku vysoko!“ řval četař.

„Druhé družstvo, přímo po dálnici. Skenujte drony, sestřelte všechno, co se bude hýbat! Rakety si nechte“, až budete na hraně vnějšího okruhu vyhladiče, pak teprve začne ta pravá sranda!“

„Třetí družstvo!“

Petr Novák sevřel kopí a narovnal se.

„Vy vyrazíte jako první! Budete mít delší cestu. Vezmete to vpravo skrz tu zástavbu. Zkuste se krýt, co nejvíce to půjde! Borůvka, Toporný, vezměte si od ostatních jejich samopaly, každý tři, a náboje. Ty drony musíte udržet dál, s dvojkou nebo bez, je to jasné?!“

„Ano, pane!“

Nosič dvojky třetího družstva padl před třemi dny – rozmačkala ho socha Olframa Kurdijeva, poškozená nějakým preliminárním náletem, když se přesouvali do aktuální horké zóny. Jeho zbraň to odnesla také, takže si teď museli vystačit s hloupými hlavními.

Třetí družstvo vyrazilo.

Petr ucítil kopanec adrenalinu, jako kdyby mu odpadla napučená víčka z klízcích se očí, a zase viděl. Cítil radost z pohybu, když klusal po rozpraskané autostrádě, kde mu podrážky skřípaly v rozdrčeném skle a karamelizovaných plastech a vzdorné vzrušení, když se podíval na vyhladiče, protipřírodní nestvůrnost vzpříčenou mezi zemí a nebesy. Podřízíme tě, zmrde, pomyslel si. A ty spadneš a cokoliv v tobě sedí, zařve. Zaplatíte všechno, co

budete mít, budete muset dorovnat každou naši sázku a my jdeme all in. Naše smrt je nedaleko a naše sláva je věčná.

Čím blíž byli cíli, tím víc všechen zvuk pohlcovalo monotónní dunění, tak všeprostupující a ohlušující, že se spíše zdálo, že všechno utichá. Jenom úder srdce. Rozbitý beton pod nohama. Už ne beton, suť. Mizí suť, hlína. Čistá, holá, surová prst, domovská půda světa, prach země, z něhož vystoupili synové Adamovi a do něhož se smrtí vrací.

A vyhladič stále blíž a blíž.

Petrovi se boty bořily do rozryté hlíny, utíkal, kopí v rukou, zuřivý pohled upřený na svého nepřítele většího než hora. Něco mu narazilo do ramene. V běhu se otočil a uviděl četaře.

„Drž formaci, vole!“ odezíral v lomožné hluchotě ze rtů. Příliš se soustředil na vlastní úprk a přestal dávat pozor, kde jsou ostatní. Zahanbeně se rozhlédl, trochu zpomalil a popoběhl vlevo, zatímco četař se vzdaloval dál po linii, aby zkontroloval ostatní.

Petr si teď dával větší pozor. Kde jsou drony? Když je neslyší, jsou mnohem nebezpečnější. Může se spolehnout na Honzu a Jirku, že je se svojí improvizovanou výzbrojí sestřelí? Samozřejmě nemůže! Jen na to pomyslel, uviděl stříbřitou šipku dronu padat v závratně rychlé spirále dolů, dolů, k němu – ne – k Honzovi, jehož hlavně chrlily olovo na další dron, nebyl čas a ani možnost křičet, mohl jen běžet a sledovat červenou spršku, když se stříbro zarylo někam k Honzově klíční kosti. A další stříbrná šipka rozsekla karmín nad ním – vybere si jeho, nebo někoho dalšího? Ne, výbuch, Jirka zřejmě ještě pracuje. A stěna vyhladiče, zkrvavená rozbrázděnou oblohou, už přímo před ním, Petr aktivoval kopí, začal spojovat okruh s ostatními, vypadalo to dobře, vydrželo jich dost, dostatečné množství dostatečně dlouho, cítil, jak se kopí třese a kroutí, už naskočilo spojení i s vyhladičem. Běžet, běžet, běžet co nejbliž, nemá smysl už klikovat, nemá smysl se skrývat, teď už je dobře, teď už jde jenom maximalizovat účinek, už to přicházelo, do

karmínové pronikala modrá, zvuk už nebyl, teď se ve světle začínal ztrácet i zrak.

„Chcípni, zmrde!“ řval Petr, slepě běžící s kopím vstříc zdi. „Budeš si nás pamatovat, budeš si nás pamatovat, kur-“

Spojení, zášleh, dezintegrace.

„Tady je tak krásně,“ rozhlédlo se aLbuidinal po zlatých pahorcích, pravidelně se zvedajících a klesajících v šachovnicovitém vzoru od obzoru k obzoru. Slunce zářilo na tyrkysovozelené obloze a lehký větřík povíval aLbuidinala stafty. „Skoro jako doma!“

„Ano,“ přisvědčilo eJdumldum a pohladilo ho po tuptě. „Udělal se tady na tom pořádný kus práce. Budeme tu mít krásný život, my a dalších dvakrát šest a půl miliard.“

Chvilí mlčely a kochaly se krajinou.

„Jak to tu vlastně vypadalo – dřív? Předtím?“ otočilo s aLbuidinal na eJdumldum.

„Kdo ví,“ zatřepetalo stafty.

„Myslíš,“ aLbuidinal se trochu znepokojeně zašfouralo ocasem v trávě, „že potkáme někoho z... těch, co tu předtím byli? Nebo něco najdeme?“

„Tak to se nemusíš bát,“ pohladilo eJdumldum aLbuidinal znovu po tuptě a něžně ho ovinulo ocasem. „Ti jsou pryč, nezůstalo po nich vůbec nic. Už ani nemáme záznamy, jak vypadali – a naše iterace nebudou ani vědět, že tu byli. Neboj se, jsme sami.“

„Ach, tak dobře, to mám radost,“ aLbuidinal přitisklo stafty k eJdumldum a chvíli se mlčky dívali na vlny, běžící trávou na kopcích.

„Je tady krásně.“

Převoznice v bílém

Karolína Hamplová

18 let

Studentka sedmého ročníku osmiletého gymnázia, s trochou štěstí budoucí studentka medicíny v Dublinu a vášnivá spisovatelka kuchtící svou první pořádnou duologii po letech nezodpovědného povídkování. Semínko lásky k literatuře ve mně zasadila češtinářka v primě (šesté třídě) a od té doby se to se mnou veze. Pomalejší a velmi popisné knihy jsou vyloženy můj šálek kávy, nedám dopustit na fantasy a cokoliv vzdáleně historického, byť si na dějepis moc nepotrpím a raději zabředávám do tajů atomových orbitalů.

Pod jednolitě šedou oblohou, na níž slunce halil mléčný kal, se onoho zářijového dopoledne procházelo jen málo lidí oproti tomu, kolik jich vyráželo do ulic nad ránem a k pozdnímu odpoledni. Podpatky dam klapaly na žulovém dláždění, černé punčochy jim šustily o látku pouzdrových sukní a rozepnuté kabátky za nimi povlávaly, jak spěchaly městem. Páni si za chůze upravovali manžety, pár jich úzkostlivě civělo na ciferníky svých hodinek, ale nejeden z nich se také zastavil u zídky podél rozvodněné řeky.

Nikdo z nich neviděl osamělou loďku zlehka se kolébající na divoké řece, plující proti proudu a s dívkou, jež ji ze zádě odrážela dvoumetrovou tyčí v místě, kde řeka dosahovala hloubky až deseti metrů. Její loďka mizela do tmy pod mosty, pouze její rozevlátý bílý šat byl v ty chvíli vidět, přízračný, jako duch vznášející se nad vodou, než loďka opustila stín a opět se ukázala mladá převoznice.

Dívala se kolem sebe se zájmem, naslouchala větru a šustění barvícího se listí, jež pršelo do louží na chodnících i do řeky. Chvilkami se pousmála, když se pokusila zaměřit na nějakou ze soch na střechách významných budov či na mostech, jako by se jednalo o lidi z masa a kostí, o lidi, jejichž střípky života by se mohla dozvědět. Avšak zatímco kamenný stařec v dobře padnoucím kabátci a s nehybným vousem jí prozradil nanejvýš podobu svého stvořitele s dlátem a kladívkem, stařík vedle něj, zachumlaný v příliš velkém kožichu a se všemi chlupy pod taktovkou větru, už byl jiný příběh.

Nad zídkou z něj vykukovala jen hlava, za jeho kolečkovým křeslem stál jiný muž, podobný svému otci, na jehož stařecké blekotání přikyvoval a odpověď mu podal vždy s úsměvem. Byl to pěkný pohled. Dívku těšilo vidět starce obletovaného svým synem spíše než ty zanedbané chudáky, na něž byla zvyklá. Dokonce i když začala číst předito starcova osudu, její tvář povadla až po chvíli.

Napřed bezmezné štěstí, žádný stařec, nýbrž mládenec,

vedle jehož statné postavy působil čerstvě narozený chlapec více jako panenka nežli největší poklad, jímž se od toho dne pro svého otce stal. Netrvalo ovšem dlouho a před dívkou se ukázal jiný obraz, šedý jako dnešní den, ale stromy byly již holé a v zahradě leželo vše pod bílou pokrývkou, brzy posetou karmínem vytékajícím z bezvládného těla matky, k níž se vzápětí připojil i její nejstarší syn. Stařík zde nebyl ještě ani mládencem, pouhých osm let byl tou dobou na světě, když poprvé zakusil, do čeho se jeho země řítíla.

Dívčin výraz zjihl ještě víc, jakmile se před ní opět ukázal obraz staříka se synem. Soucitně stiskla rty ještě pár momentů předtím, než se starcova hrud' zvedla naposledy, ještě než jeho synovi došlo, co se stalo. Obraz starcovy smrti splynul se současným.

Dívka už se chystala opřít do tyče a odplout jinam, ale přece jen se ještě pozdržela, fascinována slzami muže v perfektně nažehlené košili pod tím nejdražším svrchníkem a s vráskami spíše mezi obočím než vedle očí a od koutků úst k nosu. Co dívka spatřila u něj, ji přimělo k malému úsměvu. Jaký otec, takový syn. Tentokrát maličko jiný mladík držel v jedné ruce svou novorozenou dcerku, druhou mu drtila v sevření půvabná žena, zpocená a udýchaná, ale neméně šťastná.

Dívka se připravovala, jak ten krásný výjev rozbije podobné zvěrstvo, ale nedočkala se. Muž v něm neprožíval hrůzy války, ani to nebyla rodinná tragédie, co ho dostalo do kolen. Všechno a všechny ho přiměl proklínat bankrot podniku, do nějž s naivní nadějí investoval většinu jmění své rodiny. Smrt si pro něj měla v plánu přijít za pár let, na lůžku ve státní nemocnici.

To bylo poslední, co dívka spatřila, než odvrátila hlavu a vyrazila dál proti proudu řeky, dál, dokud nedorazila před pastelově žlutou budovu s bílými reliéfy kolem výlohy plné koláčků, dortíků a perníčků. Na pekárnu viděla díky tomu, že v těch místech vedly schody k chodníku hned vedle řeky, nyní deset centimetrů pod

vodou. Pekařka, kolem pětáctyřiceti, zrovinka vyběhla přepsat pár věcí na křídové ceduli, celá uříčená a umoučněná po hektickém ránu. Něco křikla na svého syna, jenž z postranní uličky vyjel na kole, s velkým batohem plným čerstvého chleba zabaleného v povoskovaném papíře.

První, čeho si dívka všimla, byl pekařčin úsměv, jenž se jen pramálo změnil od toho, co se svým milým koupila svou pekárnu. Tehdy v ní bylo sotva pár starých stolů, když do ní vtančili zadním vchodem po skromné svatbě, zapletení do sebe, oblečení jen do té doby, než se dostali do své strohé ložnice. Dívka zamrkala a zavrtěla hlavou, aby obraz včas ukončila, načež její rudnoucí tváře opět ztratily barvu. Moment to byl ještě pár let vzdálený, ale zděšení v pekařčiných očích, když se jí před prahem ukázal vojenský oficír s jejím synem v urně, nepůsobilo o nic méně reálně. Chvilí trvalo, než dívce došlo, že se obraz změnil, že se ten krásný žlutavý dům na pekařku i jejího chotě sesypal až dalších několik měsíců po jejich největší ztrátě.

Dívce se to pomalu přestávalo líbit. Bála se zastavit u mladých, ale nakonec ji zvědavost přemohla. Zrovinka se uprostřed mostu před ní zastavil černovlasý mladík, a tak se i dívka přestala odrážet tyčí. Ještě než zabředla do věcí minulých a budoucích, zaujatě přihlížela tomu, jak se mladík plným douškem nadechl výparů z tekutiny v plastovém sáčku a až po několika vteřinách pomalu, rozechvěle vydechl.

Zdrchaný výraz jeho současného já nahradil úžas, s nímž jako malý jednoho večera vzhlédl od hraní k oknu. Město měl z pudy v domě na kopci jako na dlani. Zapadající slunce hodilo přes domy a ulice zlatý závoj, protáhlé stíny byly namísto své obvyklé šedí nafialovělé a podobná paleta barev hrála i na nebi, vršky mraků zlaté, jejich spodek nafialovělý. Obloha za nimi přecházela od roztaveného železa přes jasně prosvícený jantar po poslední zbytečky azuru těsně nad východním horizontem.

Nestávalo se často, že by na lidi udělala takový dojem příroda, aby se dívka ukázala namísto jejich osobních záležitostí, a tak sama stála s ústy dokořán jako ten malý chlapec, jenž se v dalším momentu změnil zpět v mladého muže. Tenhle už měl dokonce i vcelku obstojný pokus o vous, ale to bylo to poslední, co dívku zajímalo. Soustrastně zkřivila tvář. Mladík hleděl až skoro nevěřicně na své tělo pokryté chemickými popáleninami, na prsty na obou rukách zčernalé gangrénou. Kolem něj, z lůžek natěsnaných vedle sebe, se ozývaly zmučené výkřiky a nepřetržité sténání desítek mládenců, slévající se v kakofonii utrpení. Dívku příliš nepřekvapilo, když k mladíkově smrti došlo na stejném místě, v horečnatém deliriu, bez rukou, jejichž amputace už mu nedokázala pomoci.

I když dívka vystoupala ze své mysli zpět do poklidného dopoledne, zůstala před mladíkem, dokud se neodkolébal přes most na druhý břeh a nezmizel v jakémsi podniku, na jehož ceduli dívka nedohlédla. Znovu se odrazila jen ostýchavě, smích a živé hovory skupinek studentů jí najednou připadaly hořké. Jela mnohé minuty, aniž by se u kohokoliv zastavila. Chodník podél břehů se pomalu zvedal, a tak vystupoval z vody. Pár dětí si v ní máčelo prstíky a s pištěním odskakovaly, když se voda natáhla po špičkách jejich bot.

Bylo tam i děvče se svou měsíční sestřičkou v kočárku. Dívka se rozhodla změnit směr své loďky, odrazila se do strany, aby se dostala blíž k děvčeti, jež jí nevěnovalo jediný pohled. Dívčina loďka narazila do kamenů omletých vodou a pokrytých řasami, zastavila se. Brzy už před dívkou nestálo děvče s kulatými, růžovoučkými lícemi. Pohublá mladá žena klečela u lůžka jiné, ještě zbídačenější, avšak navzdory pachu nemoci ve vzduchu se na sebe obě smály, slzy štěstí na místě, kde každý očekával jen to nejhorší. Po mnoha těžkých týdnech mohly dvě milenky opět spojit rty bez strachu z nakažení.

Dívka se nachytala v nadějích, že by třeba vše mohlo být již jen lepší, ale ani po konci krvavých bojů neměl přijít vytoužený klid. Milenky zůstaly spolu, i když byly nuceny se hladové a zmrzlé uchýlit do jednoho malého bytečku s dalšími třemi rodinami. Jediná větší postel a jinak pouze několik starých pohovek, u jedné z nichž žena opět klečela u své milé, opět se slzami v očích a jejími suchými rty na svých, s její mramorově bledou a chladnou tváří v dlani. Pranic ji již milenčina nemoc nezajímala, skláněla se nad jejím mrtvým tělem s přáním, aby se k ní brzy připojila, avšak tak se ještě dlouho stát nemělo. Tvář děvčete ověnčily hluboké vrásky, než našla klid ve svém vlastním, větším domově, opuštěná a zapomenutá, dokud k ní zápach rozkladu nepřivolał sousedy.

Dívka by se užuž odstrčila od břehu, když tu ji za srdce chytilo tiché pofňukávání. Ačkoliv by dívka neměla, vytáhla tyč z vody a jeden její konec zahákla za loďku, aby jí neodplula, druhý držela oběma rukama. Bez dechu přistoupila ke kočárku, nad nímž se sklonila se slovy: „Jaké to roztomilé dítě.“ Ani děvče, ani maličká holčička na ni nepohlédly.

Ve tváři ženy, již dívka spatřila, by to malé miminko nepoznala, zato s její sestrou si byla podobná jako vejce vejci. Ani nebyla příliš stará, když se s ochrnutým manželem odstěhovali na okraj malého města, kousek od prvních stromů lesa, jejichž korunami prosvítaly sluneční paprsky a házely ženě do tváře a na štěrkovou cestu pod jejíma nohama mozaiku světla a stínů. Listí se jevilo jako nejdražší smaragdy, nebe na sebe bralo podobu velkého akvamarínu, slunce bylo žhnoucím citrínem a červená střecha jejich nového domu jako by byla obkládána jaspisem. Svět opět dostal jasné barvy poté, co se zdálo, že jej navždy vyplní šedá tíseň.

Již trochu odrostlá holčička se stala jedinou přeživší po pádu budovy, jediná, kdo v suti dokázal vydržet do příchodu záchrany, aniž by vůbec plně chápala, co se stalo. I na ni si zubatá počkala do požehnaného věku, než ji nechala odejít, připnutou na

pípající přístroje v bledě zelené místnosti, se svou dcerou po boku.

Dívka na usměvavou holčičku hleděla ještě několik minut, než se otočila zpět ke své loďce. Ta se pod její váhou houpala, dokud nestanula zpět na zádi, zpět u svého rytmického odražení, u pozorování všech živáčků kolem. Pomíjivé momenty jejich životů, momenty čirého blaha a největšího utrpení, záblesky naděje v zoufalství, záblesky zoufalství v naději a všude mezi nimi pouze úseky nekonečné cesty, na níž se nemohli otočit ani zastavit. Miliony a miliardy takových cest, všechny rovné v očích toho, kdo jimi byl nucen kráčet, zatočené v kruh při pohledu svrchu, nad dějepisnými knihami, novinami a historickými texty.

S mafií neradno si zahrávat

David Seltenreich

17 let

Praha

David Seltenreich (2006) žije v Praze, kde je také v současné době studentem gymnázia. Literárně činný je od dob koronavirové pandemie a tvoří především krátké povídky zasazené do starších časů, často s humornou až absurdní zápletkou. Pevně věří, že zatím stojí na samém počátku své spisovatelské dráhy, a vidí v ní jednu z možných životních cest. Zajímá se o historii a umění, ve volném čase se vedle literatury věnuje herectví a uměleckému přednesu.

Vysoký muž v černém proužkovaném obleku, s kloboukem na hlavě a zabláčenými botami rozrazil dveře zaplivané newyorské restaurace. Prošel prázdným lokálem, odhodil klobouk, tiše zabručel barmanovi na pozdrav, a poté prošel kolem něj, zamířiv dveřmi dozadu, do kuchyně a k umyvadlu. Barman sundal z poličky whisky, a zatímco se za ním ozývalo šplouchání vody, namíchal příchozímu drink.

„Tak jak to dneska šlo?“ houkl za sebe.

Ve dveřích kuchyně se objevil habán, oklepával si ruce a voda mu crčela i z obličejce plného šrámů a nepěkných jizev.

„Bylo to na nic. Dneska to bylo na nic,“ odvětil a posadil se k nejbližšímu stolu.

„Jak to?“

„Tak znáš to...“

Barman mlčel, aby to vypadalo, že to zná, ačkoliv to ve skutečnosti vůbec neznal. Došel ke stolku i s panákem, podal ho svému unavenému hostu a sedl si na židli vedle něho. Ale ještě než stihl pořádně dosednout, byl panák pryč a host si poroučel dalšího. Barman se unaveně zvedl a šel zpátky za bar.

„Byla to dřina?“ zeptal se po chvíli, aby řeč nestála. A taky ho tedy zajímalo, jak se to přesně celé má.

„Hrozný to bylo.“

Zase bylo chvílku ticho.

„Jakože drsný, jo?“ vyzvídál opět barman.

„Jo!“

„Hm...“ odvětil barman uznale.

Poté vzal druhou štamprli a vrátil se s ní ke stolu. Opět byla pryč dřív, než bys řekl švec.

„Dáš si něco k jídlu?“

„Žebírka, máš?“

„Ale tak asi jó,“ odvětila kuchyně.

„Žebírka!“ zavolal barman.

„A dvoje!“ dodal host.

„Tak to jó!“ ozvalo se z kuchyně.

Ticho opět padlo na lokál, muži tiše seděli vedle sebe a hleděli do prázdna, na omlácenou cihlovou zeď, vyviklané židle, ventilaci plnou pavouků a lacinou barvotiskovou fotku Marilyn Monroe. Pak se začalo ozývat tiché vzlykání. Barman chvíli přemýšlel, kdo to může být, vždyť tu nikdo není, jen ten v kuchyni, ale ten nepláče od té doby, co za války přišel o slzotvorné ústrojí, potom je tu tedy on sám, ale on přeci nepláče ze zásady, a pak už je tu jenom...

Otočil se na svého spolustolovníka. Zjizvená tvář byla zabořena do velikých mozolnatých pracek a zalykala se zoufalstvím.

„Hej!“

Barmana nenapadlo nic lepšího.

„Hej, vole!“

Zkusil to barman znovu. Ani tentokrát to ale nepomohlo.

Z kuchyně se natáhla ruka s dvojitou porcí žebírek. Barman je vzal a položil je před příchozího na stůl. Tomu chvíli trvalo, než si jich všimnul, ale pak opět zvedl hlavu (tentokrát již nastalo) a dal se do jejich opatrné konzumace.

„Co se děje?“

„Ale jdi mi do prdele,“ odvětil stolovník mezi dvěma sousty. Oči měl stále zarudlé od pláče.

„Hele, já ti chci pomoci, víš.“

„Ale to bys nepochopil.“

„Ale pochopil!“

„Seš blbej!“

„Nejsem!“

„Ale seš!“

„Nepochopil bys to!“

„Pochopil!“

„Ale stejně seš blbej a jdi mi do prdele.“

Místnost naplňovalo jen mlaskání, jak se masité rty k sobě přibližovaly a zase se oddalovaly za neustálého drčení vepřového mezi silnými, ale mírně nažloutlými zuby.

„Tak co se děje?“

„Víš, to je těžký,“ řekl host, když dojedl a otřel si pusou do rukávu od saka.

„No co se děje?“

„Já si myslel, chápeš mě, že... ale ty víš co!“

„Nevim, co!“

„Tak seš ale přece úplně blbej!“

„Vole nedělej blbýho a řekni mi to.“

„Já že sem blbej?!“

„Jo! Teda vlastně ne!“ hodil rychle zpátečku barman, když viděl, jak se v rukou jeho společníka zablýskl nůž.

„No však to bych prosil. Víš, já si myslel, že když se dám k mafii, že budu jako – víš co – takovej ten mafián.“

„Však jo!“

„Ale mně tam něco neštymuje!“

„Co prosím tě, vole?“

„No já nevím, ale já se prostě necejtím jako mafián, v tom to je. Ať dělám, co dělám, nějak to necejtím.“

„Vždyť seš tam ale taky teprve krátce.“

„Krátce, krátce... to se řekne. V dubnu to bude čtvrtý rok.“

„Fíha, ani sem si nevšiml, jak to strašně letí.“

„Tak vidíš! A já se pořád necejtím jako mafián,“ začal host znovu natahovat.

„Třeba to ještě přijde!“ zkusil ho barman povzbudit.

„Ale nepřijde. Je to v prdeli.“

„Ale proč, prosím tě?“

„No protože se necejtím jak mafián, proto!“

„No to už si říkal, ale tak proč se necejtíš jako mafián?“

Tahle otázka hosta zaskočila. Na chvíli se zamyslel.

„Že jako nedělám ty věci, co mafiáni dělaj, víš?“
 „Jaký věci?“
 „Ale vždyť víš, jaký věci.“
 „Nevím, já jsem barman, ty seš mafián...“
 „Nejsem!“
 „Ale skoro seš! Určitě tomu rozumíš líp než já. Vždyť jsme se přece, brácha, dohodli, že si to takhle šábnem, že já budu ten jako slušnej a ty ten jako zlej.“
 „Když vono to nefunguje. Já prostě nejsem zlej. Ani mafián.“
 „A tak co děláš?“
 „No co bych dělal. Tahám tašky, to dělám!“
 „Taháš tašky?“
 „Jo! Anebo kápovi hlídám děcko.“
 „Tyjo, drsný!“
 „Je to strašný. Něco takovýho jsem nečekal.“
 „No a co to střílení? Vraždy, vydírání, únosy?“
 „No právě. To skoro nejni. A když už se něco najde, tak mě k tomu stejně nepustěj. Jako třeba teď před nedávnem. To jsme dělali toho... no však ty víš, koho myslím... Hoffu, toho odboráře, tak se myslím jmenoval. Určitě si o tom slyšel v televizi. Docela velký zvíře. Zahrával si s náma a to se mu krutě nevyplatilo. Tak dva měsíce nazpátek jsme ho přivezli a asi předvčirem odstřelili, ale mě nenechali dát si ani jednu ránu. A přitom jsem tak chtěl.“
 „Nojo,“ povzdechl si barman.
 „Ale ten Hoffa,“ pokračoval po chvilce ticha habán, „to byl přece jenom formát. Vůbec mu to nevadilo, že jsme ho dva měsíce drželi ve sklepě, ještě s náma vtipkoval.“
 „To on byl asi zvyklej z kriminálu.“
 „Ale stejně. Ten chlápek měl něco do sebe. Já jsem nad nim docela dlouho přemýšlel, víš?“
 Barman pokývl uznale hlavou, protože, nutno říci, jeho

bratrovi se opravdu nestávalo příliš často, že by nad něčím přemýšlel, ještě k tomu dlouho. Na to on stavěný nebyl. Mlčky se rozloučili s kuchařem, kterému skončila šichta, a oni tak v podniku osaměli.

„A co si vykoumal?“

„No že ty odbory – že ona to není až tak špatná věčička. Podívej se, já jsem toho Hoffu jednou hlídal, nikde nikdo, a tak si trochu povídáme, co taky jinak dělat. No a on mi vnuknul takovej nápad, že vlastně ty odbory, že bychom to potřebovali taky u nás. Jako v mafii.“

Barman na něj udiveně pohlédl. Mafián to bral asi jako projev nesouhlasu a vzal si to osobně. Hodil do sebe dalšího panáka a zostra se už v mírně podroušeném stavu na bratra osopil:

„No ale jo! Vždyť se na to podívej! To by nám všem moc pomohlo. Všem! Kdybychom taky měli odbory – jakože je mít budeme – to ti ručím – tak by takový mladý chudáci, jako sem já – ty ucha prostě – by už nemuseli pořád otročit kápovi, dělat všechno, co si zamane – ale všichni by se dostali rovnoměrně k těm pořádnějším kšeftům. I těm vraždám! A každě by byl spokojenej! Rozumíš mi, rozumíš? To musí bejt pro všechny!“

Dnešní mafie je zatuchlý místo – vládnu tomu dědci – náš kmotr to samý, to je geront všivej – nerozumí už dnešní době! To chce mladou krev! Dneska jedou drogy – pervitin a podobný svinstvo – ale tomu rozumí spíš ty mladý. Jenže ty nikdo v mafii k ničemu nepustí, dokud ty dědci ještě pořád dejchaj aspoň jednu plíci! A to mě prostě neskutečně sere! Ale ten Hoffa – ten mi řekl, že...!“

„Trošku potichu, prosím tě. Nevíš, kdo poslouchá.“

A podíval se ostražitě na spoře oděnou Marilyn Monroe na stěně, jak tam na ně kulí svoje hluboké modré oči.

„Nojo, brácho,“ promnul si habán obličej a kopl do sebe ještě jednoho. Jak vidno, tak se rozněžnil, snad i trochu plakal. „Ale

víš, o čem mluvím, že jo?!“ ujišťoval se. „Ty mně rozumíš, jak jeden z mála. Ze začátku to bude malý, ale pak – pak už to bude velký! Kápo se ani nestihne ohlídnout a půjde k zemi – a co kápo, po něm třeba i kmotr! A my to budem dělat jinak a líp, protože my jsme mladý a odvážný a...“

„To budete taky střílet?“ vstoupil mu barman do řeči. „Jako ty svoje nadřizený.“

„No když to bude potřeba...“ zamyslel se gangster a usrkl z dalšího panáka. „Ale stejně to bude velký! Ten Hoffa byl frajer. Ani před smrtí o nic neprosil. Jen tam tak seděl na tý židli a čuměl na nás. Ten chlap měl koule ze železa, ti řeknu. A ty odbory – vono to není tak špatný. Tohle bude velký!“

A zase chvilku mlčel, jazyk se mu začínal pomalu motat, neměl tolik pít.

„Víš... Život je, jako když flusneš do ohně: chvilku to začadí a pak je konec. A člověk musí něco udělat pro lidi, aby to stálo za to. Vždyť von je člověk taky ten... lidstvo.“ Ticho... „Poslyš, nemáš kilo?“

„Na co?“

„Nějaký dluhy musím zaplatit...“

„Už jsem ti půjčoval před tejdnem,“ protáhl barman.

„Jo?“ opáčil habán posmutněle.

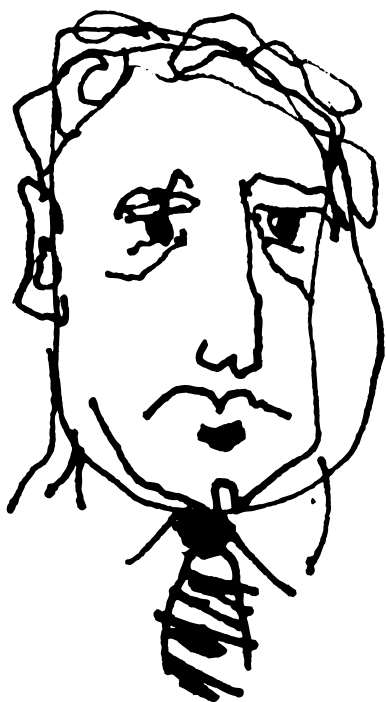
„Jo.“

„Pujč mi ještě jedno...“ škemral.

„Ale naposledy!“ pohrozil barman, vstal a došel k baru ke kase.

„Díky, brácho,“ odvětil mafián s vděčností ve tváři a snad i trochou únavy. „Dám ti to hned, jak ty prachy budu mít. Ty odbory – to bude velký. Vraždy pro všechny! Mordy každému podle jeho potřeb! Jó, to bude velký...“ zívł ještě jednou, pak si opatrně podložil hlavu rukou, v níž žmoulal vyžebrou bankovku a než bys napočítal do pěti, spal jako zabitý.

Bratr nad ním stál a hleděl s dojetím v očích na toho podřimujícího andílka. Pak došel ke kase, vybral z ní všechny peníze, nandal si kabát, opatrně vytáhl stovku bratrovi z rukou a strčil ji do kapsy, vyšel ven, zamknul za sebou, polil dveře svého milovaného podniku benzínem, škrtl zápalkou a odjel farmařit do Rovníkové Guineje, protože na rozdíl od lidí jako Hoffa on dobře věděl, že s mafií neradno si zahrávat.

Střepy dětství

Patrik Šorm

20 let

Sokolnice

Mladý klučina z okolí Brna, který nedávno absolvoval střední školu ekonomického směru. Momentálně se v životě tak trochu hledá. Rád píše, aby mohl utéct od reality. Mimo prózu, do které se vždy snaží skrýt nějakou hlubší myšlenku, píše i básně. Mimo to miluje hudbu, seriály a skládání origami.

Blíží se sobotní poledne. Venku panuje pochmurné počasí. Za okny rodinného domu se snáší velké kapky deště, tvořící menší proudy vody na ulici, zatímco si s nedalekými stromy pohrává vítr, div že se jejich kmeny nezlomí.

Ještě předtím, než se na jídelní stůl bude podávat oběd, si ve společném pokojíčku hrají bratři Janek a Kuba na vojáky. Prostor pokoje sice nemůže vynahradit venkovní atmosféru dvorku za domem, avšak bujná fantazie, kterou děti překypují, jim zajisté bohatě stačí.

Chlapci společně bok po boku horlivě bojují o každou píď místnosti. Na druhé straně barikády se nachází skupina nebojácných hraček v čele s myšákem Albertem. Při jedné z nebezpečných bojových akcí se Janek nešťastnou náhodou trefuje do fotografie svého zesnulého otce, která stála na okraji poličky. Fotografie tak náhle padá na zem, a přitom rozbíjí sklo, které ji chránilo. Na podlaze se rázem válí kousky střeptů, které vystřelily z nedalekého granátu.

„Jakube!“ volá Janek starostlivě na svého bratra. „Jsi v pohodě?“

„Asi mě zasáhl jeden z těch střeptů,“ ozývá se Jakub.

Na další rozpravy však není čas. Protivník se momentálně nachází v drtivé ofenzivě, a tak se musí na rozkaz svého velitele oba bratři společně se svou četou stáhnout. Zdlouhavé boje se po celou dobu odehrávají v chytře vedených zákopech, které se zničenou krajinou klikatí až několik desítek kilometrů. V tomto prostředí se za doprovodu silného deště obránci snaží co nejrychleji ustoupit z aktuálních pozic, aby na bezpečnějším místě mohli zformovat novou obranu.

„Jakube, zvládneš to?“ ptá se Janek spěšně.

„Jasně brácho, neboj se,“ ujišťuje ho Jakub.

Ve frontě za sebou se bojovníci oddalují od smrtícího nebezpečí. Na jejím konci se zákopem, jehož povrch je zašpiněný

bahnem, proplétají právě oba bratři. Jen pár desítek metrů před krátkou uličkou, která se napojuje na hlavní cestu zákopu, však Jakub, jenž byl pomyslným ocáskem pohybující se řady, náhle padá na zem. Janek si jeho nepřítomnosti všímá zrovna ve chvíli, kdy míjí onu odbočku. Okamžitě se otáčí k němu a s pokřikem obrací hlavu na kolegu za ním, aby mu pomohl.

Janek se ve společnosti vojáka, kterému nikdo neřekne jinak než Vlk, snaží postavit Jakuba na nohy. Bohužel je prostor natolik úzký, že jeden z mužů musí Jakuba vzít na záda, zatímco druhý ho bude případně podpírat. Právě Janek se rozhoduje převzít roli nosiče. Svůj batoh odhazuje za sebe a svého bratra se mu s Vlkovou pomocí daří posadit na záda. Vlk si nicméně všímá krve, která Jakubovi tryská z oblasti břicha.

„Rychle, sundej ho!“ zvyšuje hlas Vlk. „Než bychom došli na naše pozice, tak by nám vykrvácel.“

Janek zatím Jakuba ze zad nesundává. Plný nejrůznějších emocí zoufale na Vlka křičí: „Nemůžu ho tady přece nechat!“

„Chápu,“ uklidňuje ho Vlk a následně navrhuje: „Polož ho a přesuň jej do uličky. Já zkusím zavolat Robina.“

„Dobrá,“ uvědomuje si Janek marnost svého úsilí.

Robin je členem stejné čety jako bratři a Vlk. V současné chvíli se pohybuje uprostřed řady, která se postupně stahuje na nové pozice. V rámci celé jednotky má úlohu bojového záchranáře, což znamená, že je jediný, kdo může poskytnout Jakubovi profesionální ošetření. Mezitím, co Janek svého bratra přesunuje do uličky, se Vlk pokouší spojit s Robinem. Jeho pokusy o kontakt jsou ale neúspěšné.

„Sakra! Vypadla komunikace,“ čertí se Vlk.

Do své vysílačky se snaží promluvit i Janek. Výsledek je bohužel stejný.

„Hele, nemůžeme tady zůstat navždy,“ namítá Vlk vystresovaně. „Kdo ví, kdy se k nám ti hajzlové dostanou.“

„Jak už jsem řekl. Já ho tady nenechám!“ rozčiluje se Janek.

„Tak víš ty co? Zůstaňte tu a zkuste se nějak zamaskovat. Já mezitím zaběhnu k četě pro pomoc. Tady máte kdyžtak nějaký jídlo a krabičku s pomůckama. A...“, Vlk na chvíli tají dech, „pokud bychom se viděli naposled. Byla čest po vašem boku bojovat.“

Janek jen tiše přikyvuje. Jeho tvář je až na pár míst umazaná od bláta. Zdá se, že chtěl říci totéž, ale někde v hloubi své duše stále doufal, že se všichni nakonec přeci jen shledají. Vlk jeho smýšlení rozumí a raději se rychle vydává za záchranou. Po jeho odchodu se Janek soustředí na svého bratra. Ten měl po celou dobu oči otevřené a stále dýchal. Armádní uniforma se mu od pasu dolů promočila krví. Janek ho slovy povzbuzuje. Ještě není čas, aby se nad tak mladým člověkem slétali bílé holubice.

Z krabičky ležící na zemi si Janek bere do rukou obvaz, pomocí něhož se Jakubovi chystá ránu na břiše zakrýt. Nejprve však odhaluje uniformu, aby byla rána viditelná. Janek sice není lékařským odborníkem, ale ještě za doby, kdy byli bratři společně na vojně, se účastnil lekcí první pomoci. S opatrností tak Janek přikrývá ránu obvazem a následně se ji pomocí obinadla snaží co nejlépe zafixovat. I když jeho práce není zcela precizní, měla by před kýženým příchodem pomoci stačit.

Dalším plánem Janka je skrýt se s Jakubem před nepřáteli. Není jasné, jakým způsobem se útočníci chystají postupovat, Janek však pevně doufá, že je nikdo z nich při případném postupu nespatří. Ve svém batohu má plášť, který vytahuje a v některých částech trhá tak, aby byla jeho plocha pro zahalení větší. Nebyl to nejideálnější úkryt, ale v takovýchto situacích nemají vojáci jinou možnost než improvizovat.

Na plášť, pod kterým se bratři skoro až objímají, hraje děšit smutnou melodii. Janek neustále promlouvá k Jakubovi, pořád ale není schopen pochopit, proč na něj jeho bratr nereaguje. I tak ho neopouští a je ochoten se pro něj obětovat. Během několika

dalších minut je zpovzdálí slyšet střelba, jež má pravděpodobně za cíl zastrašit ustupující obránce. Bratrům je jasné, že se blíží jejich konec. Pomoc není na dohled a zdá se, že útočníci se každou chvíli objeví nad jejich hlavami.

Právě teď přišel onen osudový okamžik. Kolem zákopu se ozývá zvuk těžkých bot, které se potácejí v blízkosti jejich úkrytu. Jakub již není schopen zvuk vnímat. Janek raději zavírá oči a prosí Boha o slitování. Tak moc doufal, že je nikdo neodhalí, ale osud byl proti. Plášť se náhle z obou bratrů odkrývá a nad nimi stojí jejich matka. Musí se překonat, aby neomdlela, Na podlaze pokryté krví leží mlčky Kuba, jehož dech již ustal. Hned vedle něj se třese uslzený Janek, jenž v šoku vstřebává smrt svého milovaného bratra. Nad oběma se na stole hrdě vyjímá myšák Albert, neskrýváje své nadšení z další oběti války.

Zimostráz

Miroslav Rezek

73 let

Staré Splavy

Nepokouším se dobýt vrchol literárního Olympu. Přepadán strážci pokladnice naší řeči, bráním se tupým mečíkem. Hledám slabá místa v jejich obraně, snažím se je zasáhnout i slovy, která nečekají. Zkouším, co vydrží. Svoje texty jsem psal do písku, škrábal do ledu, řezal do hladké kůry stromů. Bělost papíru znesvětil ve válce s psacím strojem. Psaní do počítače je svůdné, a kromě jiného i ekologické. Neznečistil jsem planetu tunami CO₂, zachránil jsem kus lesa. Považuji to za mnohem víc, než kdybych ze svých textů vytvořil knihu.

Z venku se dobývá do pokoje tma. Do zblbnutí chodím od okna ke dveřím a zase zpátky. Ze stropu padají odlupující se bílé hobliny samoty. Její mobil se nehlásí.

Klepu se horkem a potím se zimou. Těšil jsem se na tebe. Byli jsme přece na něčem domluveni. Uchozený si sedám k počítači. Otvírám neupravenou minulost, schovanou ve složkách starých fotek. Nalévám si půl sklenky vína, nechci se opít.

Stojíme na břehu zdivočelé řeky a pliveme do vody jako malé děti. „Voníš mi jako peřeje.“ Asi to nebylo nejlepší přirovnání. Ještě jednou jsme plivli do vody, ty zase dál, než já. Věřili jsme, že řeka odnese naše sliny až do moře. Už jsme na to zapomněli. Co asi dělá ten člověk, který nás vyfotil?

Vracíš se hodinu před půlnocí. V báječné náladě přicházíš na pohřeb. Kdes byla, Lucie? Celý večer jsem nemyslel na nic jiného.

„Vzala jsem za Frídu odpolední.“ Stručněji to říct nejde. V normálním babinci jediná šílená, které nevádí dělat šestnáctky. Nechápu, proč je potřeba vyrábět čím dál víc ledu do žárovek.

„Proč si ta frnda pořád mění směny zrovna s tebou?“ Není to nejslušnější výraz, ale přijde mi přesný a navíc docela vtipný.

„Tak už se nezlob.“ Ani slovo o vypnutém telefonu.

„Jsem unavená, jdu si lehnout.“ Oba jsme unaveni.

Hnusné ráno. Nepořádek na stole. Vyhořelá svíčka. Vylitá váza s vypelichanou kyticí chryzantém. Jedna sklenička prázdná, druhá nedopitá. Se spoustou zřetelných daktyloskopických stop. Kdyby k něčemu došlo, vysvětlení je přímo před očima. Spící monitor. O nic z toho nezavadila ani pohledem.

Obličej jako ostrov utopených očí. Nepláčou, ani se neusmívají. Přestávám chápat tvoje výmluvy. Množí se jako štěnice. Skoro mě prozradil rozladěný hlas, ale nedáváš na sobě nic znát. Kdybych tak věděl, na co myslíš.

„Na zítra jsem si vzala volno. Nemůžeš přijít dřív?“ Abys stihla uvařit, nebo abys měla jistotu, že zůstanu v práci až do konce?

„V pět budu doma.“ Opravdu neodejdu už ve čtyři?

Takových let jsme spolu. Spokojeni, i když jsme pořád jenom sami dva. Nikdo nemůže mít všechno. Boží vůle, ve kterou jsem nikdy nevěřil, nebo prostě jen příroda. Pořád pliveme proti větru, i když nám zatím všechny naše sliny vrátil. Jednou se mu to určitě nepovede. V kritickou chvíli ztratí sílu, zvadne jak lilium a my doplivneme až za obzor. Když to nepřestaneme chtít, určitě se to stane. „Pošli mi po větru víc, než jenom slova. Pošli mi všechno.“ Ta slova se nedají zapomenout.

Být spolu je teď těžší, než být bez sebe. Poslední dobou tě často něco bolí. Stačilo zavolat a hned jsem přišel. Najednou mě už nevoláš. Rukama sice pořád podpírám náš svět, ale nohy mi slábnou, podlamují se. I Atlanti cítí únavu a stárnou, ne že ne.

Venku je jaro, pár květů je i na větvi suché švestky, už dávno k porážení. Ani dřevo není věčné. Zbyde jen hromádka popela, sotva na pohnojení našich chřadnoucích růží. Štěpařským nožem jim pouštím žilou, a svoje krvácející lýtka omotávám jutovými obvazy. Smrdím černou mastí jak morový poutník nebo krysař, jak kdy a jak komu. Možná ti voním už jenom popelem ze vzpomínek.

„Dopoledne jsi prý byla u doktora. Býval bych rád viděl tu tvoji vyčůranou kamarádku, která si mění směny jako spodňáry.“

„Jenom běžná prohlídka. Nebyl důvod ti to říkat. Jsem v pořádku.“

„Proč mi neřekneš pravdu dřív, než mi ji řekne někdo jiný?“ I hodní lidé dokáží být zlí a ti nejhodnější nejvíc. Bodnou tě klidně i zezadu. Na troše cizí krve nikomu nezáleží.

„Nebud' ošklivý. Řekni mi radši něco hezkého.“

Kdysi jsi řekla, že umím hezky vyprávět. Do té doby jsem

nevěděl, že v těle existují žlázy, které produkují slova. Žlázy, které někdy až bolí. Nic jsem nemusel vymýšlet, stačilo mluvit pravdu. Neobyčejné příběhy o obyčejných věcech. O bukovém kopci, na kterém jsem měl svoje tajné místo, označené jen mechem porostlým kamenem. Korunami buků prosvítalo zvláštní světlo, silnější než slunce. Ty stromy už neexistují, zbyly po nich jen obrovské pařezy. I s nimi si dál povídám. Mockrát se ptaly, proč někdy nepřijdeš se mnou. Kdybych tam umřel, s nadsázkou bych to přežil.

„Třeba pohádku o tom, že se nic nezměnilo?“ Jen její konec.

Stál jsem na druhé straně ulice. Bylo půl třetí a ulicí mezi námi tekla řeka lidí. Viděl jsem tě vyjít ze dveří. Kdo byl ten člověk, který na tebe čekal na chodníku? Nevím, co jsi mu řekla, ale smál se. Viděl jsem vějíř vrásek v jeho obličejí. Krátké prošedivělé vlasy, jaké má tvůj táta, ale ten to nebyl. Nechal jsem vás spolu odejít, nic chytřejšího mě nenapadlo.

„Šla jsem s holkama na kafe, abych nebyla nafrněná.“

Třeba se ten chlap jenom ptal, kolik je hodin a potom šel náhodou stejným směrem. Za roh jsem přece neviděl.

„O jednu frndu víc či míň nemůže nikomu vadit.“

„Kdyby ses viděl, jak ti to sluší, když se zlobíš,“ má hned po ruce odpověď.

Nechci se zlobit častěji. Dělat se silným, a být den ode dne slabší. Opravdu bys to chtěla?

„Promiň. Byl bych rád, kdybys byla víc doma, než v práci.“ Dnů, kdy přicházíš pozdě, přibývá. Dělán si čárky, útrata bude masná. Hříchy jsou ale drahé, ne každý na ně má.

Ráno jsem si chtěl vzít ze skříně čistou košili. Tu černou. Nosím ji nejraději, trochu zeštíhluje. Na tmavém koberci svítila bílá kartička, popsaná pozdravy z gynekologie. Nešikovně prozrazené překvapení. Vrátil jsem ji na stejné místo. Vůbec jsem tady nebyl.

Nic nevím. Nic netuším. Včerejší košile mě neprozradí.

„Nečekal jsem, že budeš doma dřív, než já. Koupil jsem cestou kytku a víno.“ O zlatém řetízku jsem se nezmínil. To má být zase moje překvapení. Nebe se začíná protrhávat. V síti mraků se mrskájí létající ryby. Vidím i ptáky. Jsou jako z celofánu, průhlední, jak tvoje tajemství.

„Chci ti něco říct.“

„Já vím.“

„Ne, nevíš. Nic nevíš. Už s tebou nechci být. Nemůžu. S tebou se dusím, s ním zase dýchám. Chci se rozvést.“ Jako by požádala, abych otevřel okno.

Mezi námi stojí na stole moje staré loutkové divadlo snesené z půdy. V dětství to byla moje nejmilejší hračka. Najednou zase mluvím loutkovou řečí. Já, princ Přespočet, v pět odpoledne.

Voní teď jako veřeje. Rozeschlé domovní dveře, kterými dovnitř táhne. Otevřela se dokořán, a mně zabouchla před nose.

„Zůstaneš doma?“ Proč to chci vědět, když je to vlastně jedno? Snad abych mohl začít likvidovat minulost. Kácet stromy před svým vzdušným zámkem.

„Budeš mít lepší výhled,“ říká, jako by uměla číst myšlenky. K čemu výhled, když tě už skoro nevidím. Ztrácíš se v mlze. Čadíš jak mléko vylité na rozpálenou plotnu.

„Koupí ti růžový obláček nebo spolu odjedete na tajuplný ostrov?“ Sny se časem přejedí, hladu se nikdo nenají, žízně se nikdo nenapije.

„Byla jsem u něho. Potřebovala jsem vědět pravdu. Byl stejně rozpačitý jako ty tenkrát, když jsem se na břehu řeky svlékla do naha. Měl stejné oči, jenom jinak barevné, jak obraz v kaleidoskopu. Čekáme spolu dítě. Příští týden má první stání.“

„Kdo?“ Ptám se, i když odpověď už znám.

Chytit a rozsápat ho jako jelena. Umazat se jeho krví a

potom si upéct jeho maso na ohni.

„Proč zrovna někdo, kdo je o tolik starší? Brzy bude vypadat jako dědek. Také mu utečeš?“

„Seš obvyčejnej chudák, slyšíš, chudák a já na chudáky seru. Nejsou k ničemu, nic nedávají, jenom se pořád litují.“

Nikdy dřív takhle nemluvila.

„Tak ho ode mě pozdravuj.“

„Víš co, polib si.“

Jsem pouhý pěšec na šachovnici. Do poslední chvíle jsem věřil své královně, a ta mě s lehkým srdcem obětovala. Ve hře je přece mnohem důležitější figura. Král.

Ráno snídáme u jednoho stolu. Ani slovo o tom, co bylo včera. Ani slovo o tom, co bude zítra.

Na kraj chodníku stavím popelnici plnou vzpomínek. Lis popelářského auta je rozdrť na šrot a skončí ve spalovně. Spoustu dalších věcí vrátím tam, kde jsem je vzal. Potrvá týdny, než se zbavím všeho, co jsem nanosil domů jako poklady, a přitom to byly jen kameny vymleté z cest. Kdybys některé z nich chtěla, donesl bych ti je kamkoliv, i když mi teď zdřevěněly nohy. S pytlem šutrů na zádech budu bloudit ulicemi, až nakonec jeho adresu najdu a nasypu mu je do poštovní schránky a zbytek přede dveře.

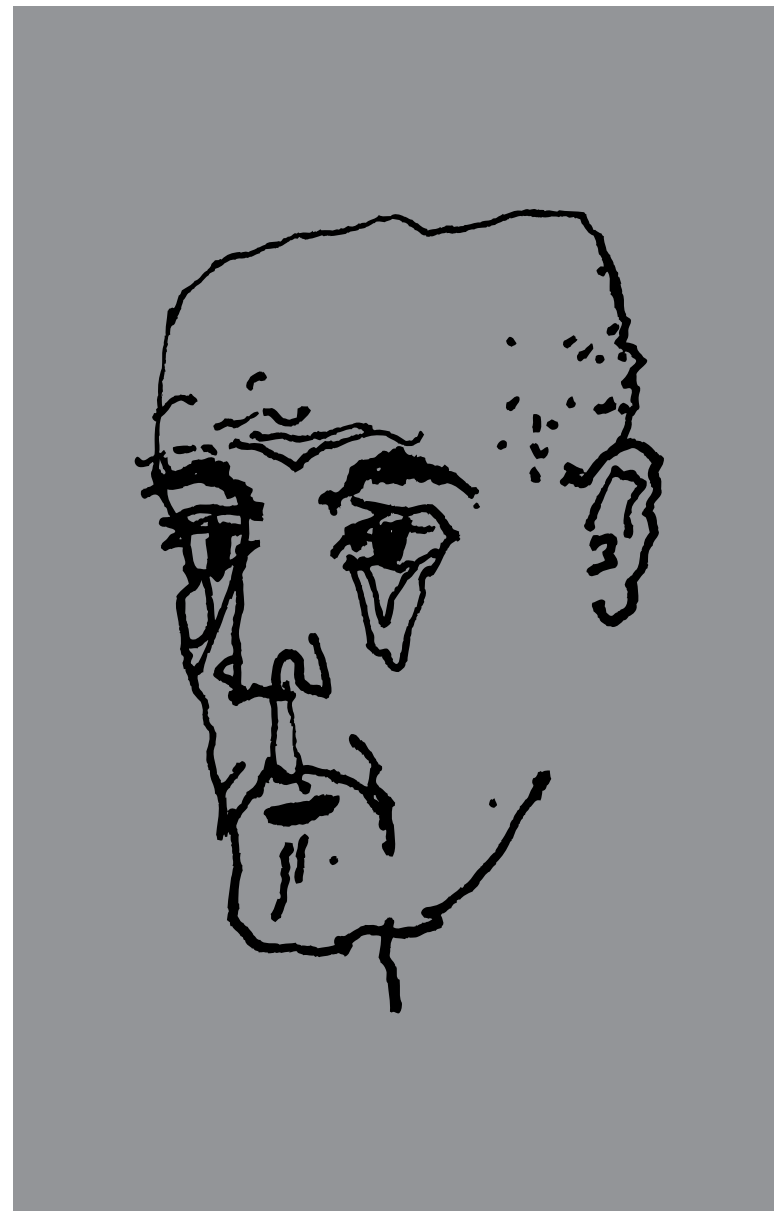
Šplhám do příkré stráně. Nejkratší cesta vzhůru. Šípkové keře mi trhají rukávy do krve. Na trnech visí nabodnutí ptáci, někteří ještě zpívají. Světelné roky ztmavnuly. Je ticho jako ve vzduchoprázdnu. Je ráno soudného dne. Čas kostižer a čas živá voda. Pokud mi nahoře někdo nabídne číši bolehlavu, neodmítnu.

V paralelním světě je cesta nahoru cestou dolů. Euforie se ale nekoná, adrenalin teče jinudy. Každá prožitá vteřina je zároveň nekonečnem. Ze všeho je mi zimostřáz.

Domů jsem se vrátil promočený na kost. Dostal jsem zimnici a zkolaboval. Seděl jsem v koruně nejvyššího buku a

čtyřicet dní jsem se živil jenom bukvicemi. Zapíjel jsem je vodou, chytanou do dlaní. Stejná voda mi omývala tvář a myla vlasy, stejná voda ředila moje slzy a odnášela moje šeptaná slova. Bylo to krátce po stvoření světa a jenom chvíli před jeho koncem. Z úst mi kapaly sliny. Viklaly se mi zuby. Z nosu mi tekla krev. Na vlastní oči jsem viděl řeku času. V dálce jen potůček, okolo mého stromu moře plodové vody, můj strom se stal ostrovem a já trosečníkem. Umřel jsem, ale potom jsem zase obživnul. Když se tak stalo, nebyla doma. Zatažené závěsy prázdnoty, a žádná pošta, žádný vzkaz.

Sedím u ohýnku a nevnímám čas. Plivu do plamenů a čekám barevný ohňostroj. Jeden flusanec a kouzlo plamenů se obrátilo proti mně. Byl jsem neopatrný a zapálil jsem svůj les. To málo, které z něho zůstalo. Dupu v plamenech bosýma nohama. Jiskrami proděravělé nohavice, kůže posetá puchýřky jak hvězdné nebe. Vždycky jsem toužil umět chodit bosý v řěravém popelu. Bolí to.

Almanach XVII. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary

vydala: Krajská knihovna Karlovy Vary

tisk: AZUS Březová, s. r. o.

sazba a grafická úprava: Jiří Červenka

ilustrace: Jiří Červenka

korektury: Krajská knihovna Karlovy Vary | www.knihovnakv.cz

náklad: 100 ks

vydání: první

Karlovy Vary 2024

ISBN: 978-80-88160-16-8

